

Konsultacje Społeczne

OPRACOWANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY SŁUPSK

NA LATA 2021 - 2026

- PROJEKT- REW.1 -

BIA CONSULTOR | SŁUPSK | 2021

Spis treści

Wstęp	3
Metodologia	3
Ilościowe badania ankietowe	3
Spotkania i warsztaty w ramach konsultacji społecznych	4
Konsultacje grupy eksperckiej	4
Raport z przeprowadzonych badań ilościowych	5
Charakterystyka badanej grupy mieszkańców	5
Ocena poszczególnych aspektów życia na terenie gminy słupsk	9
Obszary wymagające interwencji	17
Aspiracje i oczekiwania mieszkańców	20
OCENA POTENCJAŁU GMINY SŁUPSK	24
Zagrożenia i potencjał rozwojowy	24
Słabe i mocne strony gminy Słupsk	27
Przywiązanie do miejsca i TOżsamość lokalna	29
Wnioski z warsztatów i spotkań konsultacyjnych	34
spotkania konsultacyjne (opracowanie analizy SWOT)	34
Wnioski i Rekomendacje	35
Analiza SWOT	35
Uwagi i spostrzeżenia	37
SPIS TABEL	39
SPIS RYSUNKÓW	39

Wstęp

Konsultacje społeczne traktowane są często w kategoriach procesu, w trakcie którego przedstawiciele władz (na każdym szczeblu) przedstawiają obywatelom swoje plany i zamierzenia, dotyczące różnych kwestii – planów inwestycyjnych, aktów prawnych i różnych przedsięwzięć mających wpływ na życie i pracę mieszkańców poszczególnych społeczności. Konsultacje w tym przypadku sprowadzają się do zbadania opinii i poinformowania zainteresowanych stron o ostatecznych decyzjach.

Konsultacje społeczne nie muszą jednak sprowadzać się do przedstawiania i opiniowania. W wielu przypadkach konsultacje społeczne mogą mieć charakter procesu, w trakcie którego wspólnie wypracowywane są propozycje przedsięwzięć, rozwiązań lokalnych i ponadlokalnych problemów oraz diagnozowane są różnorodne potrzeby, oceniane perspektywy rozwojowe lub analizowane różnorodne rozwiązania.

Tworzenie dokumentów strategicznych jest nierozdzielnie powiązane z prowadzeniem konsultacji społecznych. Ich istota, którą jest poznawanie i diagnozowanie potrzeb oraz perspektyw różnych aspektów życia społecznego, prowadzi bezpośrednio do wspólnej analizy konkretnych rozwiązań i działań, które pozwolą na realizowanie różnorodnych potrzeb.

METODOLOGIA

Głównym celem przeprowadzonych konsultacji społecznych było pobudzenie partycypacji społecznej i zaangażowanie jak największej liczby mieszkańców w proces tworzenia dokumentu strategicznego. Założeniem, które przyświecało twórcom Strategii Rozwoju Gminy Słupsk było jak najdokładniejsze zdiagnozowanie potencjałów rozwojowych oraz problemów, które mogą hamować rozwój gminy. Konsultacje społeczne zakładały, że w proces budowania dokumentu strategicznego zostaną zaangażowane osoby pochodzące z terenu całej gminy, wywodzące się z różnych środowisk i reprezentujące różne opinie i postawy. Zostało to osiągnięte zarówno przez realizację badań ankietowych, jak i udział mieszkańców w spotkaniach konsultacyjnych. Partycypacja mieszkańców została również uzupełniona o wsparcie konsultacyjne grup roboczych oraz grup eksperckich. Ze względu na obostrzenia i ograniczenia wynikające z obowiązującego stanu epidemii (konsultacje były prowadzone w 2020 i 2021 roku), część z działań, które były planowane do realizacji w warunkach warsztatowych, musiały zostać zrealizowane z wykorzystaniem technologii informatycznych i aplikacji umożliwiających komunikowanie się w trybie online.

Ilościowe badania ankietowe

Kluczowym elementem procesu opracowania Strategii Rozwoju Gminy Słupsk było przeprowadzenie badań społecznych, które pozwoliłyby na zaangażowanie w proces konsultacyjny jak największej liczby mieszkańców. Do przeprowadzenia badania wykorzystano narzędzie kwestionariusza ankietowego. Dane zostały pozyskane dzięki wywiadam kwestionariuszowym, przeprowadzonym przez przedstawicieli poszczególnych jednostek pomocniczych gminy. Wywiady były realizowane zgodnie z przygotowaną wcześniej instrukcją ankieterską. Dobór próby miał charakter kwotowy. Wielkość próby badawczej wyniosła 387 osób i została dobrana proporcjonalnie z przedstawicieli mieszkańców gminy Słupsk w oparciu o wiek respondentów, ich płeć oraz miejsce zamieszkania. Cechą charakterystyczną diagnozy opartej na doborze kwotowym, jest reprezentatywność

typologiczna. Analiza danych została przeprowadzona w dwóch etapach. W pierwszej części zebrane dane zostały poddane analizie, opartej na prezentacji szczegółowych rozkładów poszczególnych zmiennych. W dalszej części rozkłady zmiennych zostały poddane analizie korelacyjnej.¹ Wykorzystany w badaniu kwestionariusz ankiety, zawierał 24 pytania (w części zasadniczej) oraz 6 pytań o charakterze metryczkowym. Przed wykorzystaniem opracowanego kwestionariusza ankietowego, został wykonany pomiar próbny wykorzystujący narzędzie badawcze. Pomiar ten miał na celu techniczną analizę trafności kwestionariusza, trafność skonstruowanych pytań oraz przetestowanie metod rzetelności zbierania danych. Pilotaż został wykonany w dwóch gminach o charakterystyce podobnej do gminy Słupsk. W pierwszej z nich kilkanaście wywiadów zostało przeprowadzonych przez przeszkolonych ankietów, w drugiej wywiady zostały przeprowadzone przez osoby dysponujące jedynie krótkim wprowadzeniem oraz szczegółową instrukcją ankietorską. W trakcie zbierania danych przeprowadzono losowe testy poprawności przeprowadzonych wywiadów (spośród 387 kwestionariuszy wylosowano kilkanaście kwestionariuszy w celu potwierdzenia prawidłowości przeprowadzenia wywiadu oraz poprawności doboru respondentów).

Spotkania i warsztaty w ramach konsultacji społecznych

Przebieg konsultacji społecznych w dużej mierze uzależniony był od wprowadzonych obostrzeń, które były związane z epidemią COVID-19. Ze względu na ograniczenia utrudniające organizację spotkań bezpośrednich, ograniczono liczbę warsztatów i spotkań do pełnego minimum. Przeprowadzono jedno spotkanie konsultacyjne, które zrealizowane zostało w formie warsztatów. W spotkaniu uczestniczyli mieszkańcy gminy, radni oraz sołtysi. W trakcie warsztatów przeprowadzono analizę SWOT oraz skonsultowano wyniki badań ankietowych.

Konsultacje grupy eksperckiej

Ważnym elementem konsultacji społecznych była praca z grupą ekspertów. W ramach tych prac odbyło się jedno spotkanie warsztatowe (w formie spotkania bezpośredniego) oraz konsultacje przeprowadzone za pomocą narzędzi Google. Dodatkowo zrealizowano trzy spotkania konsultacyjne z przedstawicielami Urzędu Gminy Słupsk za pomocą aplikacji ZOOM.

¹ W raporcie z przeprowadzonych badań zależności są prezentowane odrębnie dla każdej z części analizy danych.

Raport z przeprowadzonych badań ilościowych

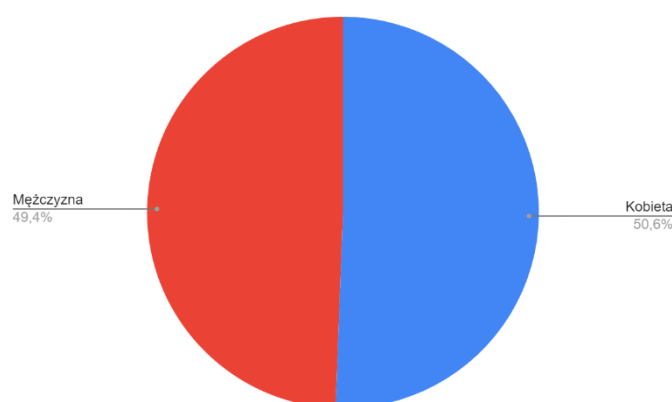
CHARAKTERYSTYKA BADANEJ GRUPY MIESZKAŃCÓW

Badanie ankietowe na terenie gminy Słupsk było prowadzone na przełomie grudnia 2020 i stycznia 2021 roku. W badaniu wzięło łącznie 387 mieszkańców gminy Słupsk. Zgodnie ze wskazaną wcześniej logiką kwotowego doboru próby, zostali oni dobrani proporcjonalnie² w oparciu o ich wiek, płeć oraz miejsce zamieszkania. Proces doboru próby i realizacji badania został zrealizowany z dużą dbałością, co udowadniają rozkłady zmiennych, opisujących grupę osób biorących udział w badaniu.

Jak obrazuje to poniższy wykres, społeczność gminy Słupsk charakteryzuje się niewielką nadreprezentacją kobiet. Stanowią one niespełna 51% mieszkańców gminy. W badanej próbie ich liczba wyniosła 196 (liczba mężczyzn – 191).

Płeć respondentów		
	Częstość	Procent
Kobieta	196	50,6
Mężczyzna	191	49,4
Ogółem	387	100

Tabela 1. Płeć respondentów.

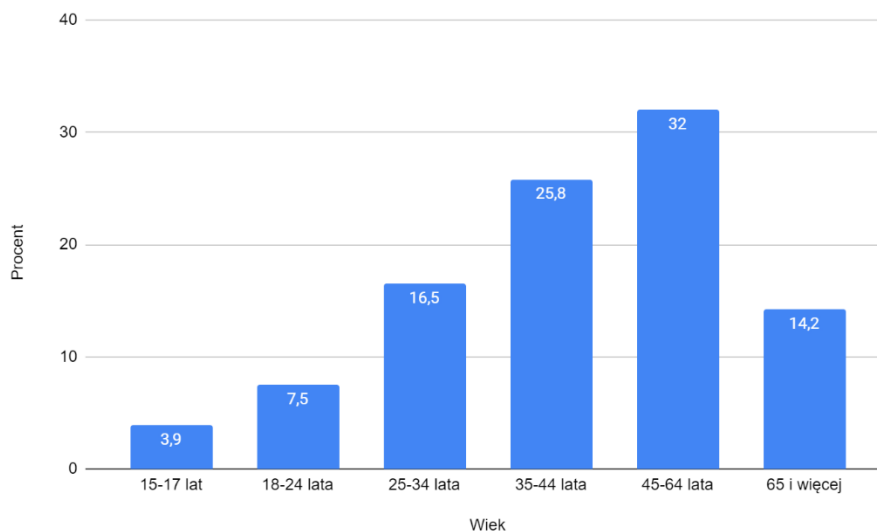

Rysunek 1. Płeć respondentów.

Jedną z najistotniejszych cech, opisujących charakterystykę społeczności mieszkańców gminy Słupsk jest struktura wieku. W badaniu uczestniczyli mieszkańcy, którzy w dniu badania mieli ukończone 15 lat. Dane dotyczące wieku zostały podzielone na sześć kategorii wiekowych, które po zsumowaniu, pozwalają na podział grup wiekowych na mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, wieku produkcyjnym oraz w wieku poprodukcyjnym. Należy zaznaczyć, że dobór próby opierał się również na reprezentacji przedziałów wiekowych, a nie

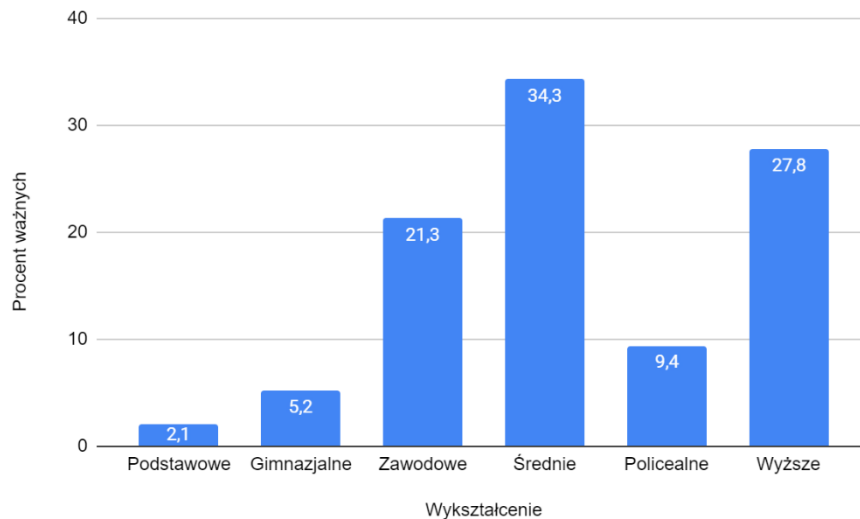
² Dobór proporcjonalny zakładał, że częstotliwość występowania wskazanych cech w populacji (wiek, płeć, miejsce zamieszkania) zostanie odzwierciedlona w próbie badawczej. Oznacza to między innymi, że liczba osób w próbie, pochodzących z poszczególnych miejscowości gminy Słupsk jest wprost proporcjonalna do liczby mieszkańców tych miejscowości.

poszczególnych roczników. Zgodnie z przewidywaniami, najliczniejszą grupę stanowią oczywiście osoby w wieku produkcyjnym, a najliczniejszą podgrupę osoby w wieku 46-64 lata (32% próby). Drugą pod względem liczebności grupę, stanowią osoby w wieku 35-44 lata (25,8%).

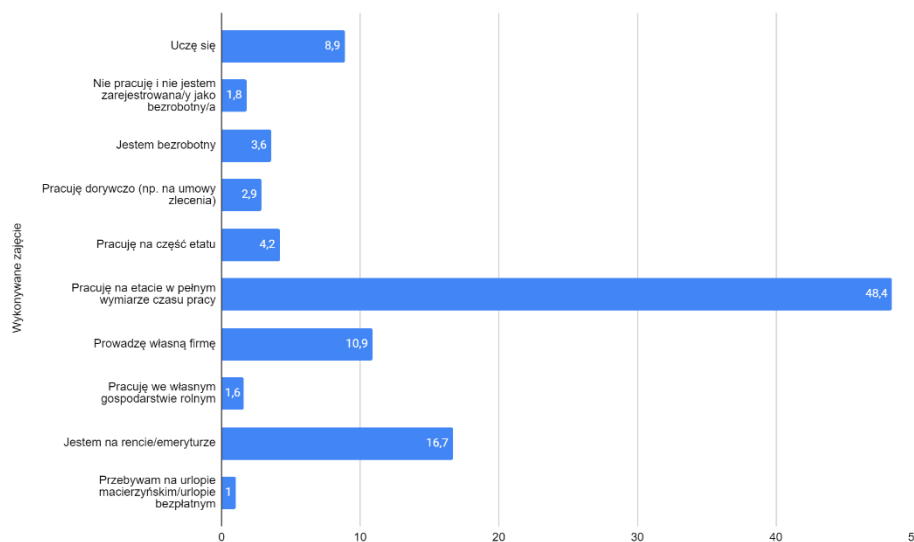
Rysunek 2. Wiek respondentów.

Pośród 387 respondentów, którzy wzięli udział w badaniu kwestionariuszowym, zaledwie 2,1% osób posiada wykształcenie podstawowe, 5,2 % gimnazjalne, a 21,3 % zawodowe. Najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim (34,3% obserwacji). Co szczególnie istotne, aż 27,8% mieszkańców biorących udział w badaniu, zadeklarowało ukończenie studiów wyższych (pierwszego lub drugiego stopnia). Ostatnią z wyodrębnionych kategorii była grupa osób, która zadeklarowała wykształcenie policealne. W próbie stanowiła ona aż 9,4% respondentów. Co bardzo istotne, część respondentów, która nie ukończyła jeszcze edukacji, deklarowała wykształcenie odpowiadające szkole, w której się teraz znajdują (np. uczniowie szkół średnich deklarowali wykształcenie średnie).

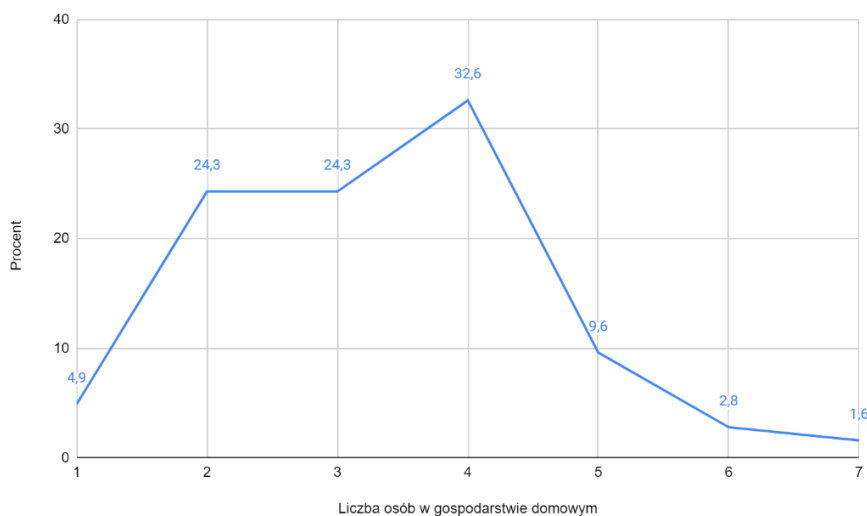
Rysunek 3. Wykształcenie respondentów.

W trakcie realizacji badań poproszono respondentów o wskazanie wykonywanego przez nich zajęcia. Zdecydowanie największa grupa osób biorących udział w badaniu zadeklarowała, że pracuje na etacie, w pełnym wymiarze godzinowym (48,4%). Dodatkowo 4,2% osób badanych oświadczyło, że pracuje na części etatu. Blisko 11% (dokładnie 10,9%) mieszkańców prowadzi własną działalność. Drugą co do liczebności kategorię (po osobach zatrudnionych na podstawie umów o pracę) stanowią osoby będące na rencie lub emeryturze. Liczebność tej grupy, to 16,7% badanych. W analizowanej próbie blisko 9% stanowią również uczniowie. Zaledwie 5,4% respondentów można zaliczyć do grupy osób bezrobotnych. Warto jednak zaznaczyć, że 1,8% osób biorących udział w badaniu nie pracuje i nie jest zarejestrowana jako bezrobotna.

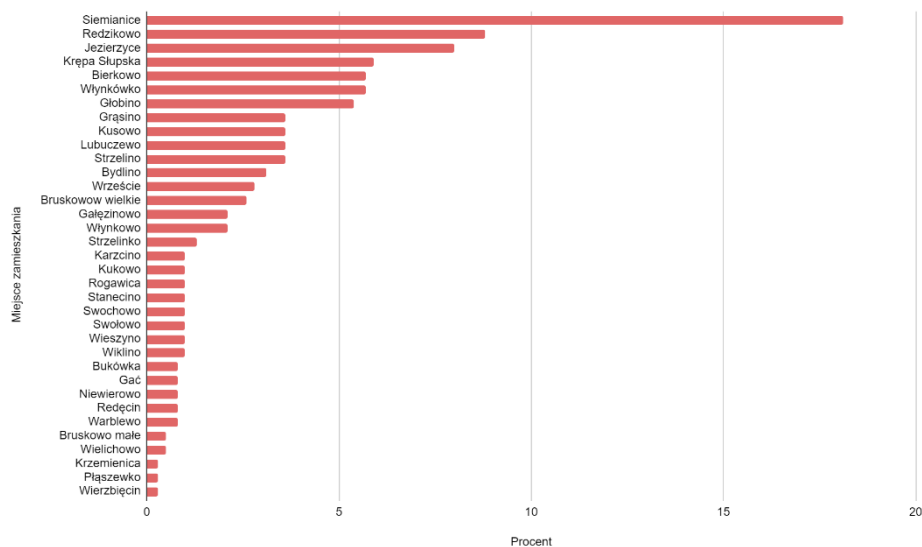
Rysunek 4. Wykonywane zajęcia.

Czynniki różnicujące opinie i oceny mieszkańców mogą być bardzo różnorodne. Mając na celu przeprowadzenie jak najdokładniejszych analiz, poproszono osoby, które wzięły udział w badaniu o określenie wielkości swojego gospodarstwa domowego. Wskaźnik ten został zmierzony przez liczbę osób żyjących z respondentami w jednym gospodarstwie domowym. Przeciętny model rodziny zamieszkującej gminę Słupsk, to rodzina czteroosobowa. Blisko 1/3 osób badanych stwierdziła, że żyje w takich gospodarstwach domowych. 24,3 % respondentów stwierdziło, że w jego gospodarstwie domowym żyją 3 osoby. Również taki sam odsetek badanych stwierdził, że ich gospodarstwo domowe tworzą dwie osoby. Zaledwie niespełna 15% gospodarstw domowych stanowią te, które liczą 5 lub więcej członków. W badaniu tej zmiennej nie pojawiła się liczebność większa niż 7 osób.

Rysunek 5. Liczba osób w gospodarstwie domowym.

Ostatnią zmienną opisującą grupę osób, biorących udział w badaniu jest miejsce zamieszkania. Rozkład tej zmiennej jest w odzwierciedleniu rozkładu liczby mieszkańców w populacji gminy Słupsk. Należy zaznaczyć, że proporcje w próbie są odzwierciedleniem proporcji w populacji, ale z zachowaniem pewnej granicy błędu, wynikającego z liczebności próby i możliwości zachowania pewnych proporcji.

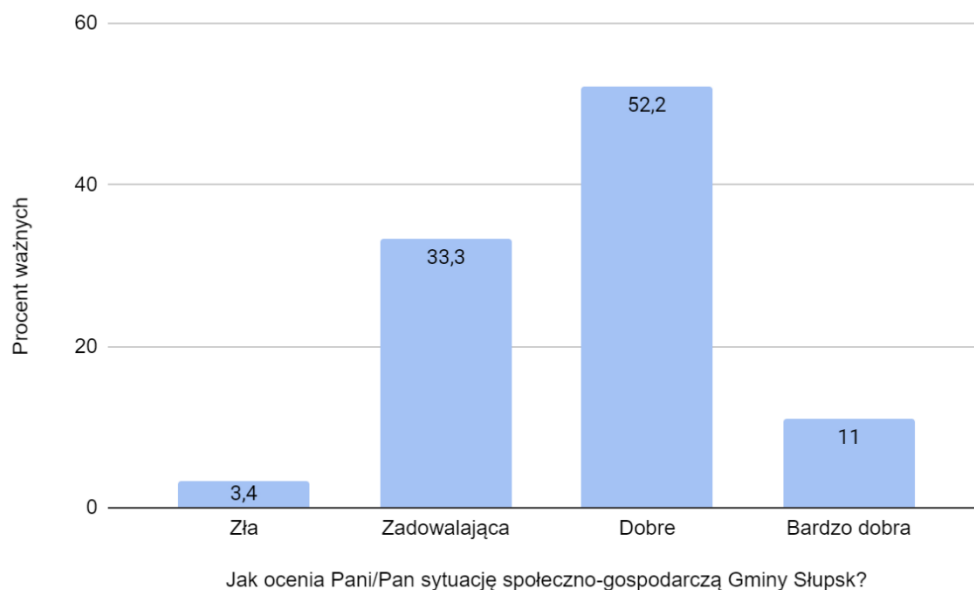
Rysunek 6. Udział przedstawicieli poszczególnych miejscowości w próbie badawczej,

Mimo faktu, dużych rozbieżności w liczebności poszczególnych społeczności (największa miejscowość reprezentowana w próbie, czyli Siemianice – 3085 mieszkańców, a najmniejsza to Wierzbięcín – zaledwie 97 mieszkańców), dołożono wszelkich starań, aby nawet najmniejsze miejscowości miały swoich reprezentantów w badanej grupie. Ostatecznie w badaniu wzięli udział przedstawiciele 35 miejscowości z terenu gminy Słupsk. Najwięcej reprezentantów miała miejscowość Siemianice – 70, a najmniej miejscowości Krzemienica, Płaszewko i Wierzbięcín – po jednym respondencie.

OCENA POSZCZEGÓLNYCH ASPEKTÓW ŻYCIA NA TERENIE GMINY SŁUPSK

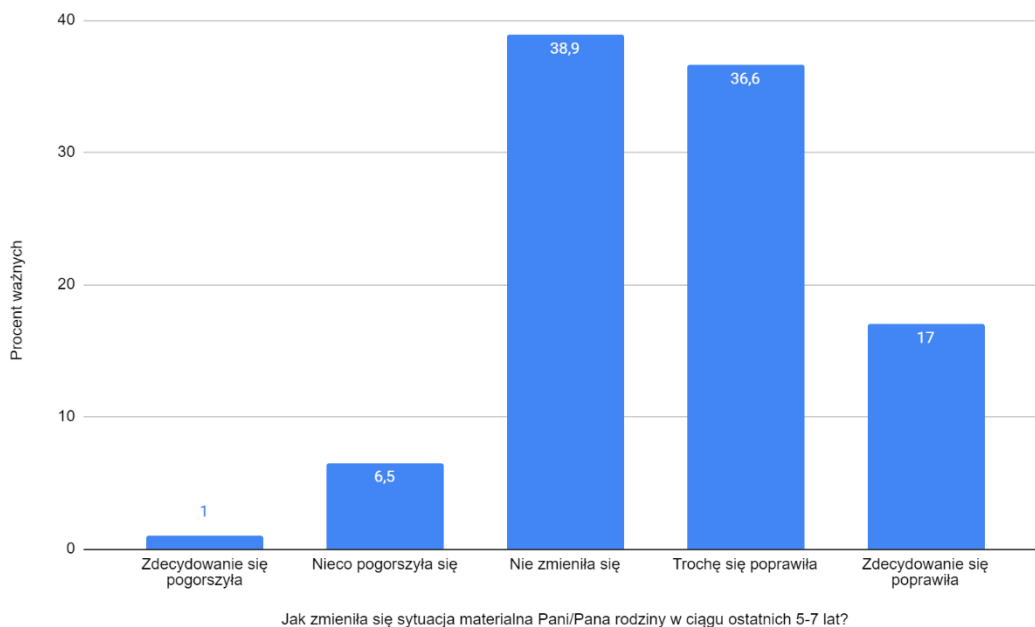
Przeprowadzone badania miały na celu, przede wszystkim zdiagnozowanie różnych aspektów rzeczywistości społecznej i gospodarczej. Ocena poszczególnych aspektów życia na terenie gminy, stała się jedną z najważniejszych kwestii, które zostały poruszone w trakcie projektowania i realizacji badań. Poniżej zaprezentowano szereg ocen dokonanych przez respondentów. W niektórych przypadkach oprócz analiz opisowych, umieszczono także analizy korelacyjne, które obrazują związki przyczynowo skutkowe oraz powiązania, które mają potencjał do opisu pewnych prawidłowości, występujących w skali całej gminy Słupsk.

Pierwszą kwestią o jaką zostali zapytani mieszkańcy gminy, była prośba o dokonanie subiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Słupsk. Jak obrazuje to poniższy wykres, zdecydowana większość ocenia sytuację panującą na terenie gminy za dobrą (ponad 50% badanych) lub bardzo dobrą (11% badanych). Jedynie 3,4 % respondentów wskazuje na ocenę negatywną.

Rysunek 7. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Słupsk.

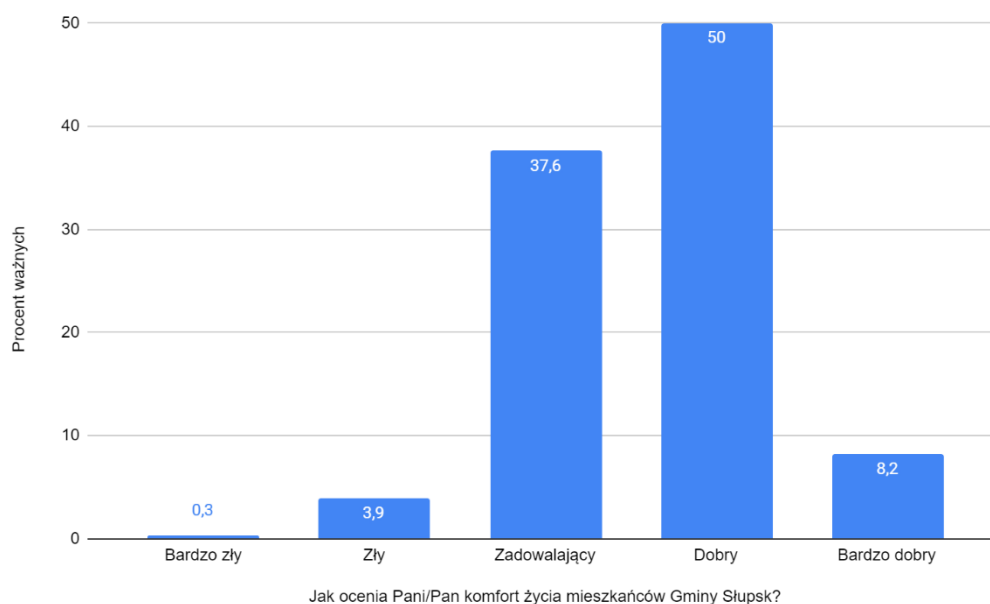
Bardzo podobna sytuacja ma miejsce, w przypadku oceny sytuacji materialnej rodzin respondentów. W tym przypadku, ponad połowa osób biorących udział w badaniu uznała, że sytuacja materialna ich rodzin trochę się poprawiła (36,6%) lub zdecydowanie się poprawiła (17%). Brak jakiegokolwiek zmiany zadeklarowało blisko 39% badanych. Ocen negatywnych dokonało łącznie zaledwie 7,5% respondentów.

Rysunek 8. Zmiana sytuacji materialnej rodzin respondentów.

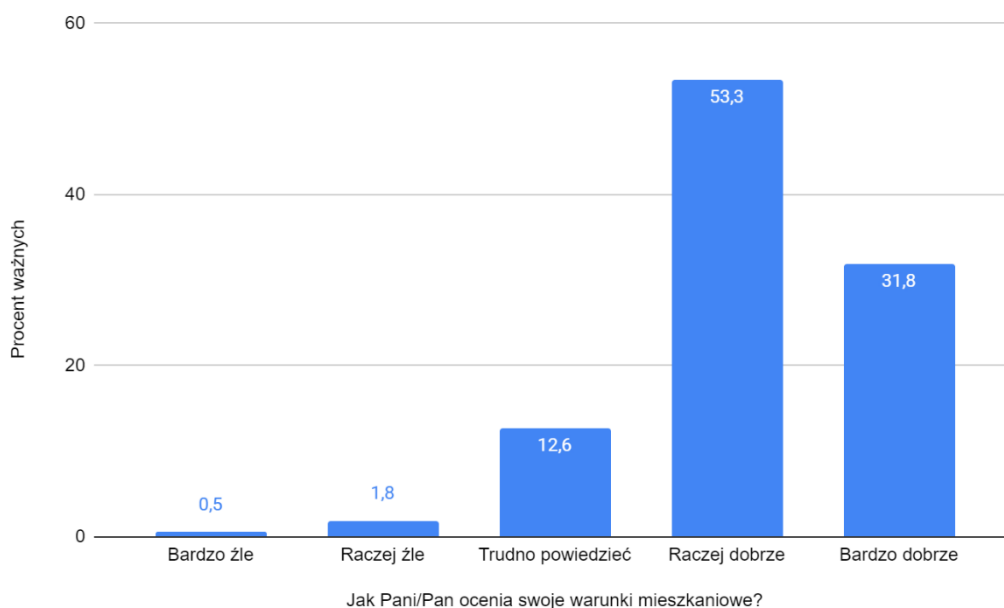
Oceny pozytywne przeważają również w subiektywnej ocenie jakości życia mieszkańców. Ponad 59% wszystkich badanych uznało bowiem, że komfort życia na terenie gminy Słupsk

jest dobry (50%) lub bardzo dobry (8,2%). Zaledwie 4,2% osób biorących udział w badaniu, uznało ten wskaźnik za zły lub bardzo zły. Należy zaznaczyć, że ta ostatnia odpowiedź została wybrana zaledwie przez 0,3% respondentów.

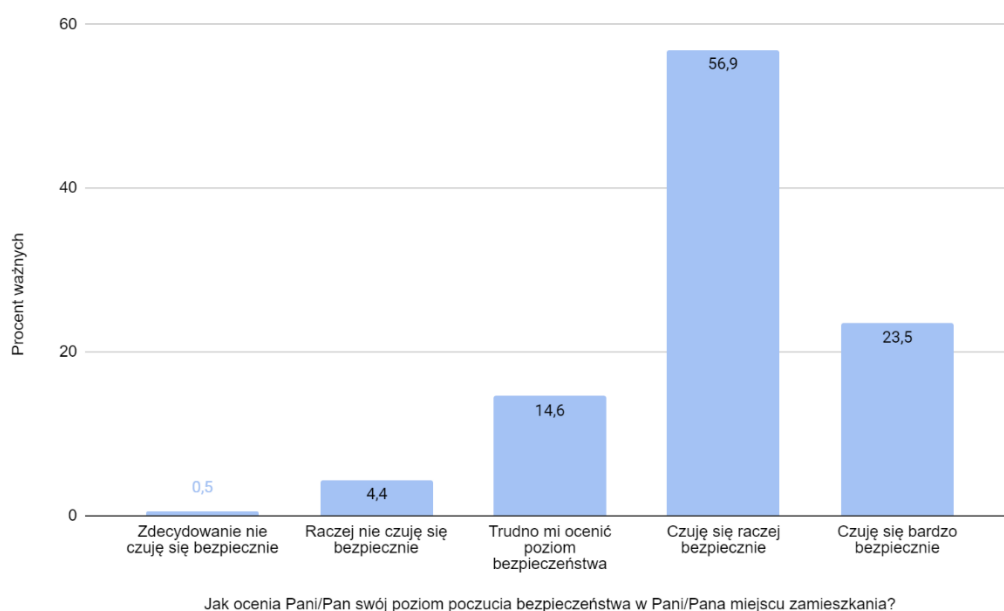
Rysunek 9. Komfort życia mieszkańców gminy Słupsk.

Na wskazany powyżej „komfort życia” wpływa wiele czynników. W trakcie badań poproszono respondentów o oceny kilku z nich. Na pięciostopniowej skali (od oceny „Bardzo źle” do oceny „Bardzo dobrze”), osoby biorące udział w badaniu, dokonały oceny swoich warunków mieszkaniowych, poczucia bezpieczeństwa, oceny jakości edukacji oraz dostępu do usług medycznych. Pierwsze dwa wskaźniki zostały ocenione bardzo pozytywnie. Ponad 85% mieszkańców uznało, że ich warunki mieszkaniowe są dobre (53,3%) lub bardzo dobre (31,8%). Zaledwie 2,3% badanych udzieliło w tym przypadku odpowiedzi „Bardzo źle” lub „Raczej źle”.

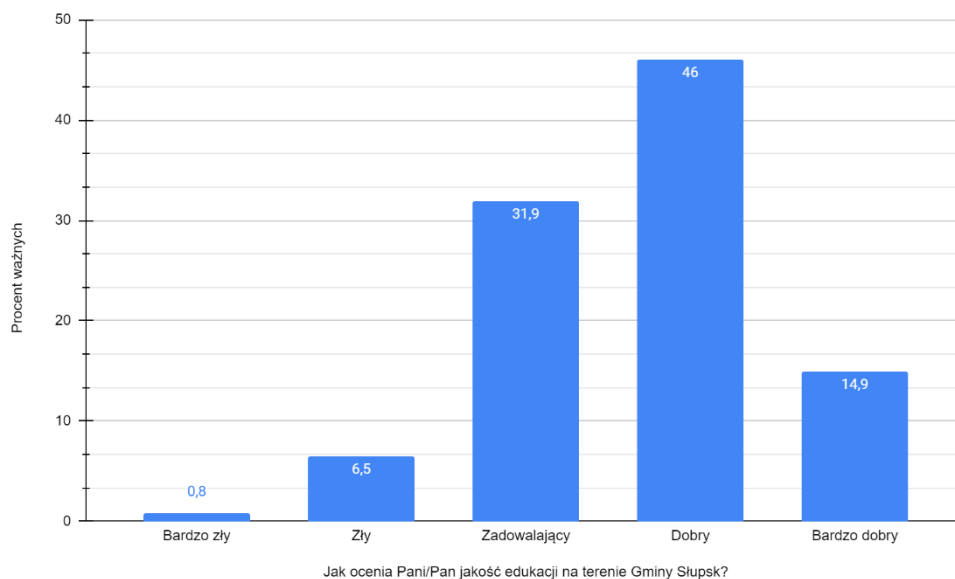
Rysunek 10. Ocena warunków mieszkaniowych.

Bardzo podobnie został oceniony poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Ponad 80% odpowiedzi stanowiły stwierdzenia „Czuję się bardzo bezpiecznie” (23,5%) lub „Czuję się raczej bezpiecznie” (53,3%). Jedynie 4,9% badanych udzieliło odpowiedzi o zabarwieniu negatywnym.

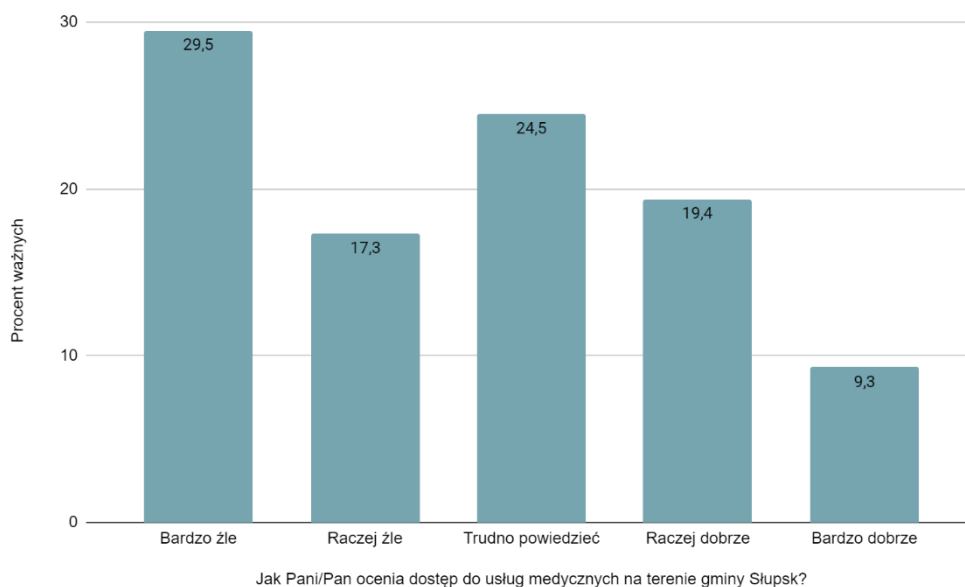
Rysunek 11. Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kolejnym wskaźnikiem, którego oceny skupiły się zwłaszcza wokół stwierdzeń o zabarwieniu pozytywnym, jest ocena jakości edukacji na terenie gminy Słupsk. Przez ponad 60% mieszkańców jakość edukacji ocenia dobrze lub bardzo dobrze. Ocen zadowolających dokonało 31,9% badanych, a zaledwie niespełna 8% uznało jej stan za zły lub bardzo zły.

Rysunek 12. Ocena jakości edukacji na terenie gminy Słupsk.

Jedynym wskaźnikiem, który uzyskał więcej odpowiedzi o charakterze negatywnym niż pozytywnym, jest ocena dostępu do opieki medycznej. Jak obrazuje to poniższy wykres, blisko połowa respondentów oceniła dostęp do usług medycznych „Bardzo źle” (29,5%) lub „Raczej źle” (17,3%). Co czwarty badany miał problem z oceną i udzielił odpowiedzi ambiwalentnej. Ponad 28% respondentów oceniło dostęp do tego typu usług pozytywnie („Bardzo dobrze” – 9,3%, „Raczej dobrze” – 19,4%).

Rysunek 13. Ocena dostępu do usług medycznych na terenie gminy Słupsk.

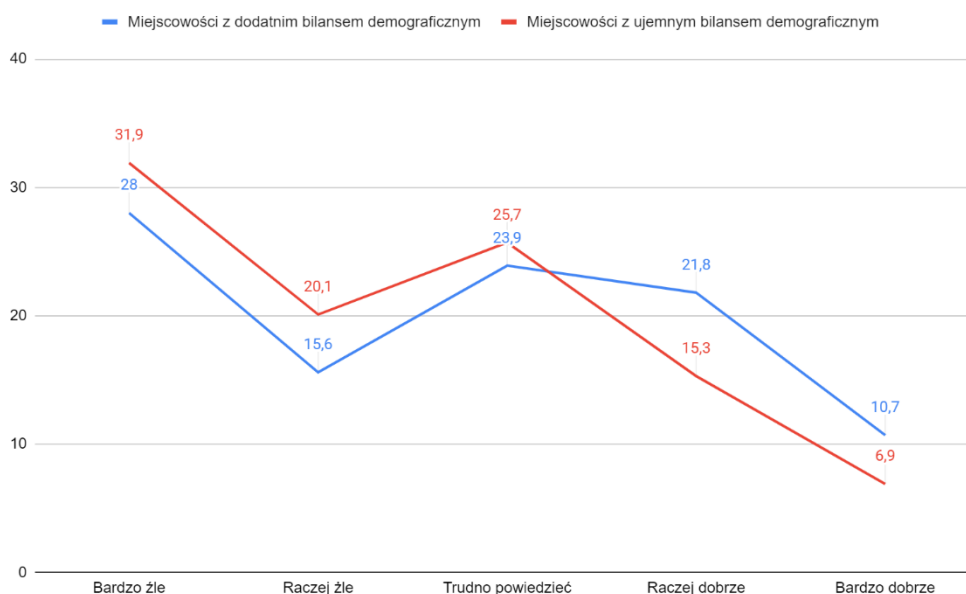
Ocena dostępu do usług medycznych na terenie gminy Słupsk, została poddana też dodatkowym analizom korelacyjnym. Przeprowadzone analizy wykazały, że istnieje istotna statystycznie zależność pomiędzy wiekiem respondentów, a oceną stopnia dostępności do usług medycznych. Wskaźnik współczynnika korelacji rang Spearmana wyniósł w tym

przypadku $-0,423$. Oznacza, to że między tymi zmiennymi istnieje istotna ujemna korelacja, o umiarkowanej sile. Zależność ta pokazuje, że wraz ze wzrostem wieku respondentów, spada ocena dostępności do usług medycznych (im wyższy wiek osób badanych, tym niższe oceny dostępności do usług medycznych).

rho Spearmana		Jak Pani/Pan ocenia dostęp do usług medycznych na terenie gminy Słupsk?
Wiek	Współczynnik korelacji	$-0,423^{**}$
	Istotność dwustronna	0
	N	387
** Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).		

Rysunek 14. Korelacja pomiędzy wiekiem i oceną dostępności do usług medycznych.

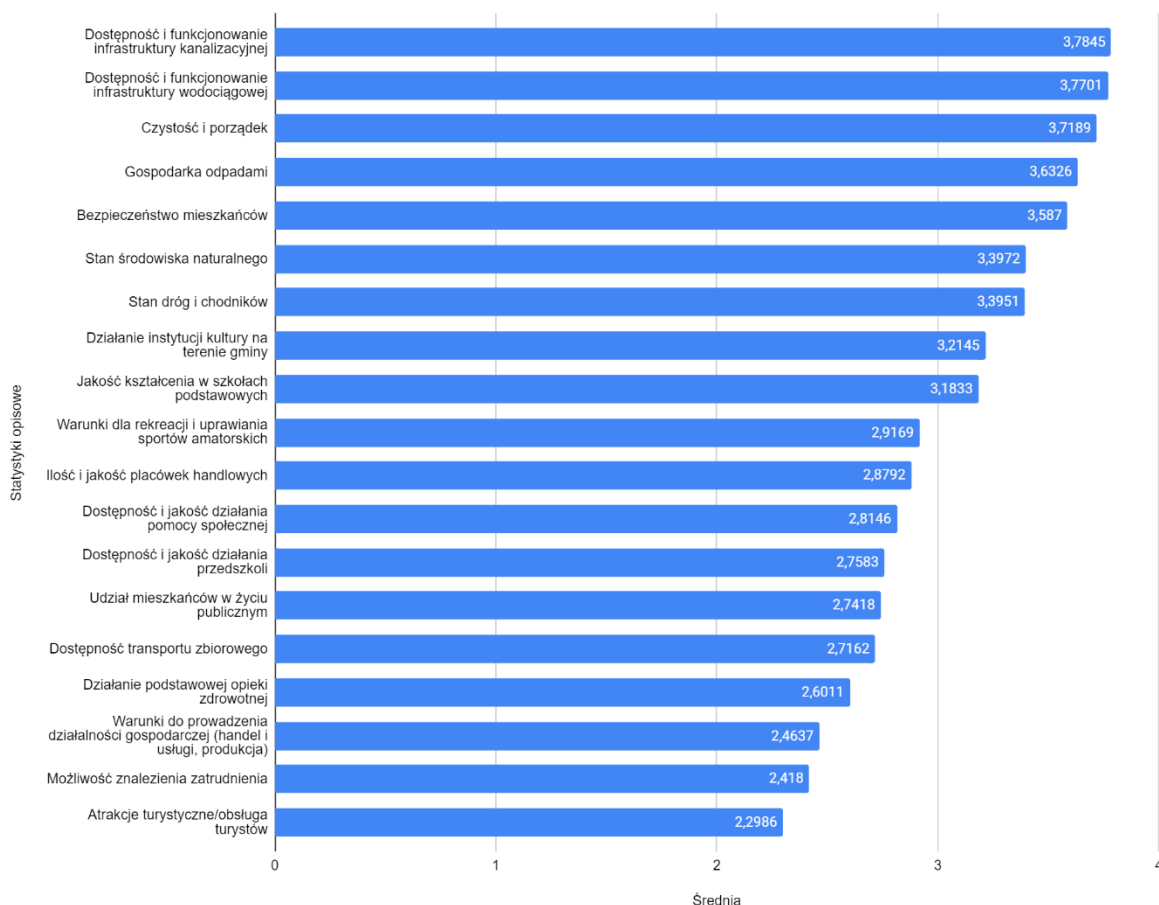
Pewną różnicę rozkładu ocen, można zauważyć też po zestawieniu wyników dla miejscowości położonych na terenie gminy Słupsk i wykazujących w ostatnich latach przyrost liczby mieszkańców oraz miejscowości, które charakteryzują się ujemnymi wskaźnikami demograficznymi.

Rysunek 15. Dostęp do usług medycznych a demografia poszczególnych miejscowości.

Jak widać na powyższym wykresie, mieszkańcy miejscowości, które wykazują rosnącą liczbę mieszkańców, lepiej oceniają dostęp do usług medycznych oraz charakteryzują się mniejszym odsetkiem ocen negatywnych.

W trakcie badania, respondenci zostali poproszeni również o ocenę na pięciostopniowej skali (od 1 – ocena negatywna, do 5 – ocena pozytywna), poszczególnych dziedzin życia na terenie gminy Słupsk. Łącznie ocenie poddano 19 kwestii. Poniższe zestawienie pokazuje średnie oceny poszczególnych z nich. Im średnia wartość jest wyższa, tym dziedzina jest oceniana bardziej pozytywnie.

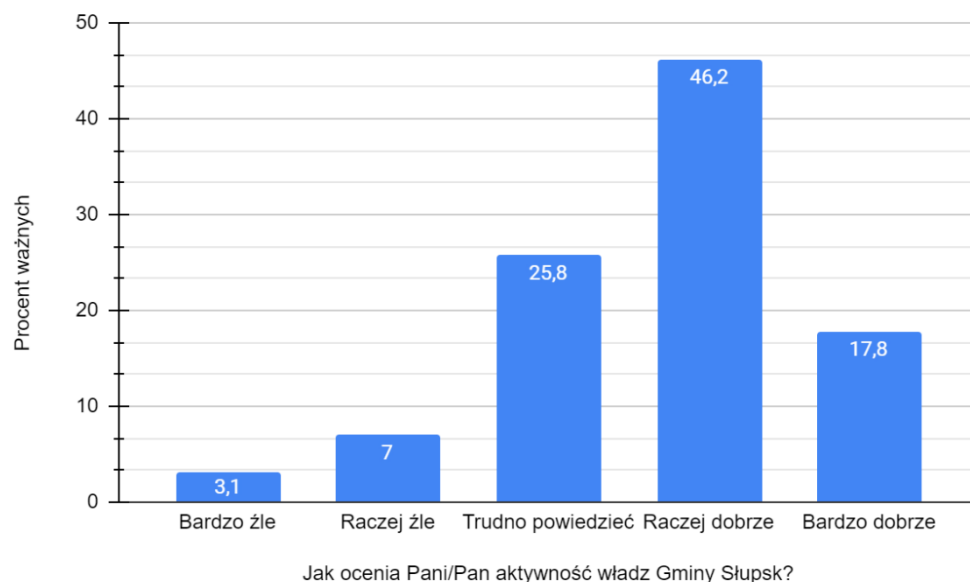

Rysunek 16. Ocena poszczególnych dziedzin życia

Jak widać na przykładzie powyższego zestawienia, najlepiej przez mieszkańców oceniana jest „Dostępność i funkcjonowanie infrastruktury kanalizacyjnej (średnia 3,7845), infrastruktury wodociągowej (średnia 3,7701) oraz „czystość i porządek” (średnia 3,7189). Wyraźnie powyżej średniej znajdują się także: „gospodarka odpadami” (3,63), bezpieczeństwo mieszkańców (3,587), „stan środowiska naturalnego (3,397), „działanie instytucji kultury (3,214) oraz jakość kształcenia w szkołach podstawowych (3,183). Zdecydowanie najgorzej oceniane są: „atrakcje turystyczne i obsługa turystów” (2,29), „możliwość znalezienia zatrudnienia” (2,41), „warunki do prowadzenia działalności gospodarczej” (2,46) oraz „działanie podstawowej opieki zdrowotnej” (2,60).

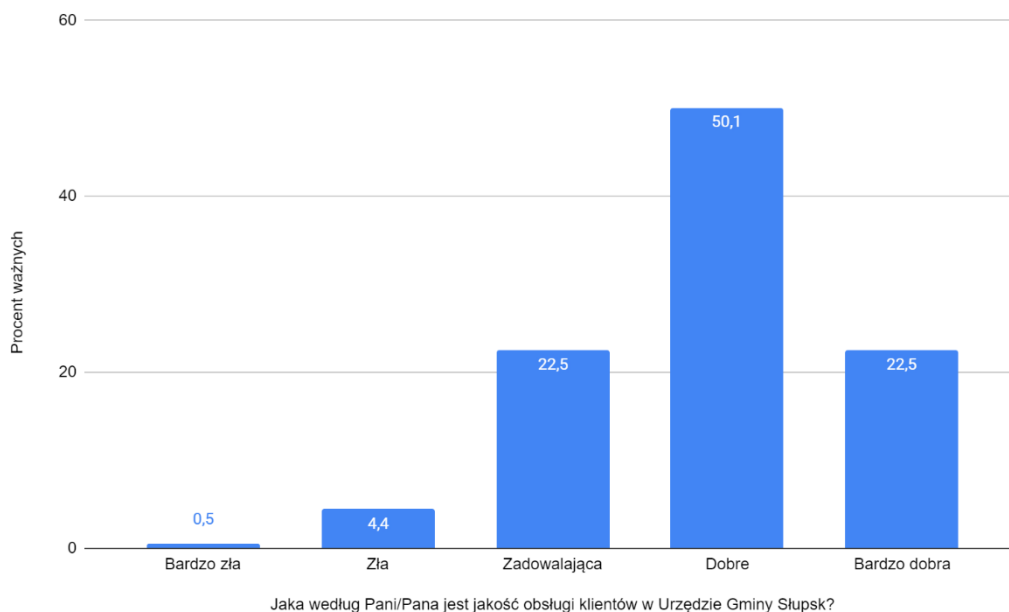
Co interesujące, nie znaleziono istotnych statystycznie zależności pomiędzy udzielonymi odpowiedziami, a zmiennymi metryczkowymi.

Ostatnią kwestię, o której ocenę zostali poproszeni respondenci, była ocena aktywności władz gminy Słupsk oraz jakość obsługi interesantów w Urzędzie Gminy Słupsk. Zarówno w pierwszym, jak i drugim przypadku, należy stwierdzić, że oceny są raczej lub zdecydowanie pozytywne. Aktywność władz samorządowych jest oceniana „Raczej dobrze” lub „Bardzo dobrze” przez odpowiednio 46,2% i 17,8% badanych. Należy zaznaczyć, że równocześnie ocen jednoznacznie negatywnych jest zaledwie 10,1%.

Rysunek 17. Ocena aktywności władz samorządowych.

Bardzo pozytywnie oceniana jest także jakość obsługi interesantów w Urzędzie Gminy Słupsk. Bardzo dobrze ocenia ją 22,5% badanych, dobrze 50,1%. Negatywne oceny, to zaledwie 4,9% udzielonych odpowiedzi.

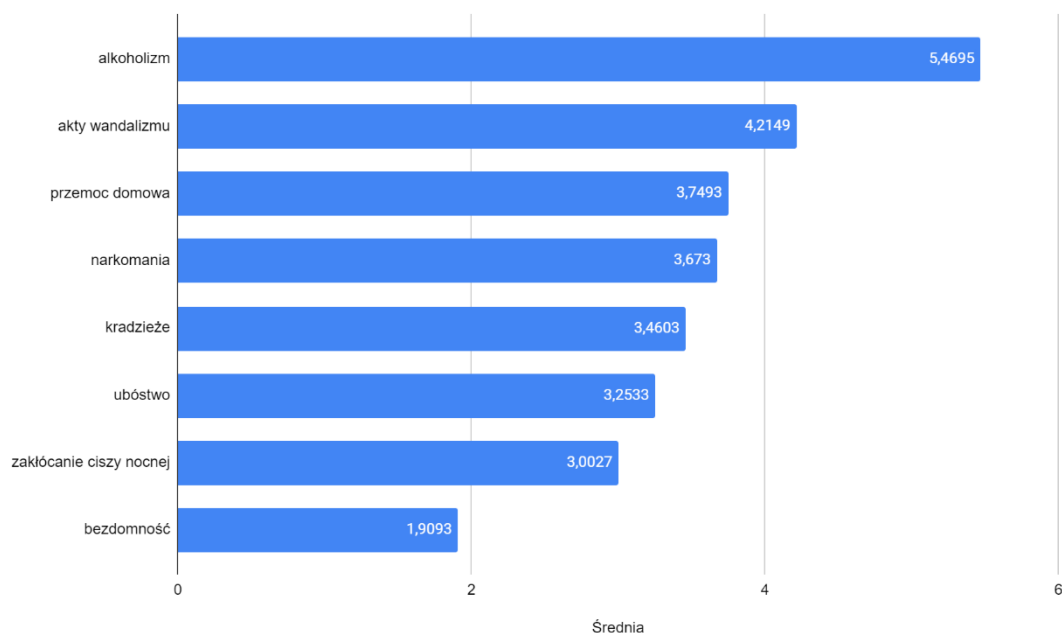

Rysunek 18. Jakość obsługi klientów w Urzędzie Gminy Słupsk.

Reasumując, należy stwierdzić, że ocena poszczególnych aspektów życia na terenie gminy Słupsk wypada w ogólnym ujęciu raczej bardzo pozytywnie. Co prawda, mieszkańcy wskazują na pewne kwestie, które wymagają poprawy, ale należy uznać, że nie wpływają one istotnie na komfort życia. Jedną kwestią, którą należy interpretować jako wyraźny negatywny sygnał, jest dostępność do usług medycznych, która w odpowiedziach osób biorących udział w badaniu, wzrasta do rangi wyraźnego problemu. Jest tak zwłaszcza w przypadku osób w starszym wieku, co może być spowodowane również większą intensywnością korzystania z usług medycznych oraz relatywnie mniejszą mobilnością.

OBSZARY WYMAGAJĄCE INTERWENCJI

Realizowane badania miały na celu poznanie różnorodnych ocen mieszkańców. Aby w pełni zobrazować rzeczywistość społeczną, która otacza mieszkańców gminy Słupsk, w trakcie wywiadów kwestionariuszowych, poproszono ich także o ocenę natężenia występowania na terenie gminy różnych negatywnych zjawisk. Aby zdiagnozować ich nasilenie, poproszono osoby biorące udział w badaniu o dokonanie oceny na 10 stopniowej skali (gdzie jeden oznacza brak występowania danego zjawiska a 10 duże jego nasilenie). Poniższe zestawienie zawiera średnie wartości ocen występowania 8 negatywnych zjawisk. Według mieszkańców gminy Słupsk, zjawiskiem, które występuje najczęściej (lub które ma największe natężenie), jest alkoholizm (średnia ocena – 5,469). Jest to też jedyne zjawisko, którego natężenie uzyskało średnią powyżej 5 (w skali 1-10). Jako drugie najczęściej występujące zjawisko wskazano akty wandalizmu (4,2149). Kolejne były przemoc domowa (3,749), narkomania (3,67), kradzieże (3,46), ubóstwo (3,25) oraz zakłócanie ciszy nocnej (3,003). Według respondentów najmniejsze natężenia na terenie gminy Słupsk ma zjawisko bezdomności (średnia wartość to 1,9).

Rysunek 19. Natężenie występowania negatywnych zjawisk na terenie gminy Słupsk.

Co szczególnie interesujące, istnieje istotny statystycznie związek pomiędzy występowaniem niektórych zjawisk, a deklarowaną liczbą osób w gospodarstwie domowym. Respondenci, którzy deklarowali w badaniach swoją przynależność do liczniejszych gospodarstw domowych, wskazywali na większe natężenie występowania zjawisk takich jak: alkoholizm, przemoc domowa oraz ubóstwo. Dokładne wartości wskaźników prezentuje poniższa tabela.

Korelacja Pearsona		Natężenie występowania negatywnych zjawisk - alkoholizm	Natężenie występowania negatywnych zjawisk - przemoc domowa	Natężenie występowania negatywnych zjawisk - ubóstwo
Liczba osób w gospodarstwie domowym	Współczynnik korelacji	,369**	0,315**	0,441**
	Istotność dwustronna	o	o	o
	N	377	367	379

**Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

Rysunek 20. Związek pomiędzy liczbą osób w gospodarstwie domowym a natężeniem występowania alkoholizmu, przemocy domowej i ubóstwa.

Dokładna analiza korelacyjna natężenia zjawisk negatywnych, pokazuje również, że w badanej grupie występują istotne statystycznie związki, pomiędzy natężeniem poszczególnych negatywnych zjawisk. W niektórych przypadkach można wręcz powiedzieć o pewnym ich współwystępowaniu.

Korelacje negatywnych zjawisk		narkomania	alkoholizm	przemoc domowa	akty wandalizmu	kradzieże	zakłócenie ciszy nocnej	bezdomność	ubóstwo
narkomania	Współczynnik korelacji		,492**	,478**	,503**	,488**	,400**		
	Istotność (dwustronna)		0	0	0	0	0		
	N		368	362	359	360	361		
alkoholizm	Współczynnik korelacji	,492**		,575**	,451**	,432**			,500**
	Istotność (dwustronna)	0		0	0	0			0
	N	368		365	361	361			374
przemoc domowa	Współczynnik korelacji	,478**	,575**		,519**	,543**	,444**		,537**
	Istotność (dwustronna)	0	0		0	0	0		0
	N	362	365		357	358	359		367
akty wandalizmu	Współczynnik korelacji	,503**	,451**	,519**		,704**	,529**		
	Istotność (dwustronna)	0	0	0		0	0		
	N	359	361	357		362	359		
kradzieże	Współczynnik korelacji	,488**	,432**	,543**	,704**		,674**		
	Istotność (dwustronna)	0	0	0	0		0		
	N	360	361	358	362		361		
zakłócenie ciszy nocnej	Współczynnik korelacji	,400**		,444**	,529**	,674**			
	Istotność (dwustronna)	0		0	0	0			
	N	361		359	359	361			
ubóstwo	Współczynnik korelacji		,500**	,537**					
	Istotność (dwustronna)		0	0					
	N		374	367					

*. Korelacja jest istotna na poziomie 0.05 (dwustronnie). **. Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

Tabela 2. Współwystępowanie negatywnych zjawisk.

Powyższe zestawienie obrazuje wzajemne współwystępowanie (w przekonaniu respondentów) różnorodnych negatywnych zjawisk. Na podstawie korelacji Pearsona, oznaczono wzajemne zależności natężenia występowania poszczególnych zjawisk. W tabeli 2 kolorem żółtym oznaczono korelacje o natężeniu umiarkowanym, a kolorem czerwonym zależności o wysokim natężeniu. Na przykładzie najwyższej odnotowanej wartości współczynnika Pearsona, czyli zależności pomiędzy kradzieżami, a aktami wandalizmu (wartość: 0,704) można zobrazować mechanizm współwystępowania. Korelacja ta oznacza, że wraz z wzrostem przeświadczenia o występowaniu kradzieży, rośnie przekonanie respondentów o występowaniu dużego natężenia aktów wandalizmu.

Poza oceną negatywnych zjawisk, poproszono osoby biorące udział w badaniu o wskazanie (na podstawie przedstawionej kafeterii) maksymalnie trzech czynników, które są szczególnie istotne dla rozwoju społeczno- gospodarczego gminy Słupsk. Jak obrazuje to poniższa tabela (Tabela 3).

Czynniki najważniejsze dla rozwoju społeczno-gospodarczego.	N	% odpowiedz i	% obserwacji
rozwój produkcji i przetwórstwa rolnego	77	7,00%	20,10%
rozwój produkcji pozarolniczej	65	5,90%	16,90%
rozwój handlu	98	8,90%	25,50%
rozwój usług komercyjnych	37	3,40%	9,60%
rozwój turystyki i przedsięwzięć rekreacyjnych	114	10,40%	29,70%
rozwój usług społecznych	71	6,50%	18,50%
rozwój zorganizowanej działalności kulturalnej	81	7,40%	21,10%
posiadanie terenów inwestycyjnych	148	13,50%	38,50%
posiadanie terenów przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe	111	10,10%	28,90%
posiadanie inkubatorów przedsiębiorczości	21	1,90%	5,50%
estetyka gminy	120	10,90%	31,30%
promocja gminy	87	7,90%	22,70%
inne (jakie?)	69	6,30%	18,00%
ogółem	1099	100,00%	286,20%

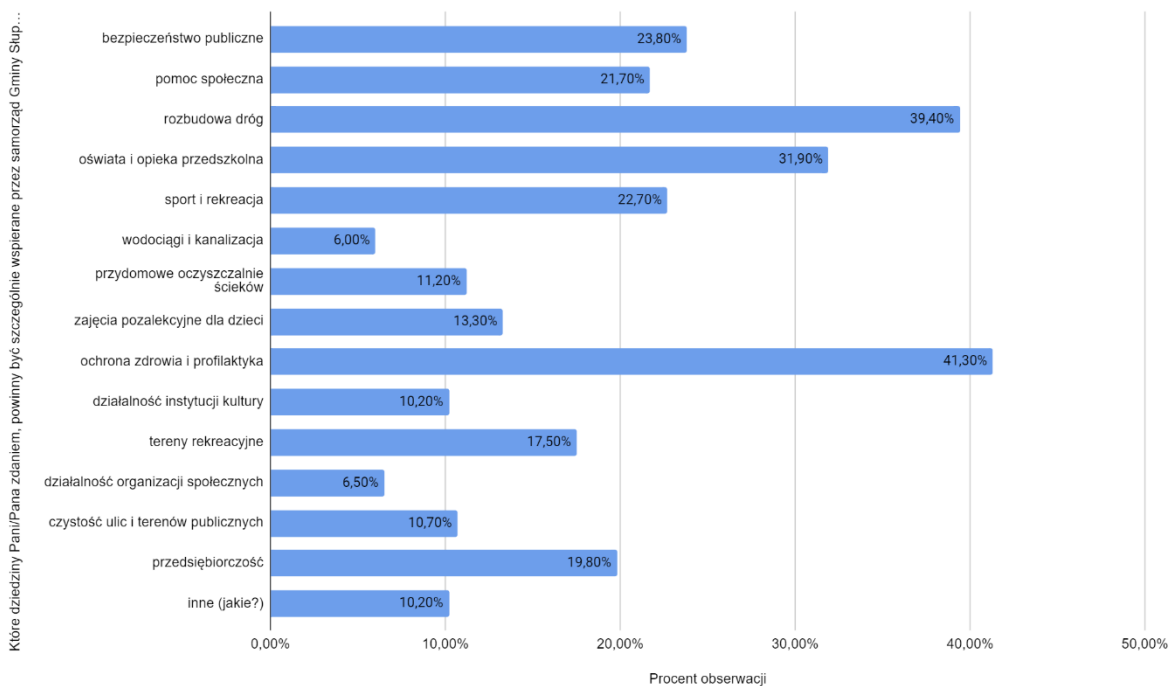
Tabela 3. Czynniki szczególnie istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Słupsk.

Łącznie 387 respondentów udzieliło 1099 wskazań. Aż 38,5% badanych, jako czynnik najważniejszy wskazało posiadanie terenów inwestycyjnych. Drugim najczęstszym wskazaniem była „estetyka gminy” (31,3% badanych), „rozwój turystyki i przedsięwzięć rekreacyjnych” (29,7% respondentów) oraz posiadanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe (28,9 % obserwacji). Odpowiedzi, które wybrała najmniejsza liczba badanych, to „rozwój usług komercyjnych” (obserwacji) oraz posiadanie inkubatorów przedsiębiorczości (5,5%).

ASPIRACJE I OCZEKIWANIA MIESZKAŃCÓW

Oczekiwania mieszkańców, ich aspiracje i przeświadczenia dotyczące gradacji ważności i istotności występowania różnych zjawisk, interwencji oraz aktywności (zwłaszcza odnoszących się do lokalnych władz samorządowych), w sposób pośredni odnoszą się często do perspektyw rozwojowych. Potrzeby mieszkańców stanowią w pewnym sensie kafeeteria kierunków działań, które powinny być podejmowane przez lokalne władze. Trudno jednak w jednowymiarowy sposób ująć najważniejsze kwestie rozwojowe. Część z nich jest subtelnym połączeniem, posiadanych oczekiwań i wygłaszanych ocen.

W trakcie badania poproszono respondentów o wskazanie obszarów, które wymagają szczególnego wsparcia przez samorząd. Kafeteria możliwych odpowiedzi zawierała 14 możliwych wskazań oraz możliwość uzupełnienia odpowiedzi „inne”. Osoby biorące udział w badaniu, miały możliwość udzielenia maksymalnie 3 odpowiedzi. Łącznie respondenci udzieliли ich aż 1096. Ze względu na fakt możliwości udzielenia kilku odpowiedzi, prezentowane poniżej zestawienie udziału procentowego obserwacji nie sumuje się do 100%.

Rysunek 21. Obszary wymagające szczególnego wsparcia działań samorządu.

Najczęściej wybieranym wskazaniem i zarazem dziedziną, która w oczach mieszkańców biorących udział w badaniu wymaga szczególnego wsparcia samorządu, jest „ochrona zdrowia i profilaktyka” (41,3% obserwacji). Drugim wskaźnikiem jest „rozbudowa dróg” (39,4%) oraz wsparcie rozwoju oświaty i opieki przedszkolnej (31,9%). Najmniejszego wsparcia samorządu, wymaga natomiast infrastruktura techniczna w postaci wodociągów i kanalizacji (6% obserwacji) oraz działalność organizacji społecznych (6,5% badanych).

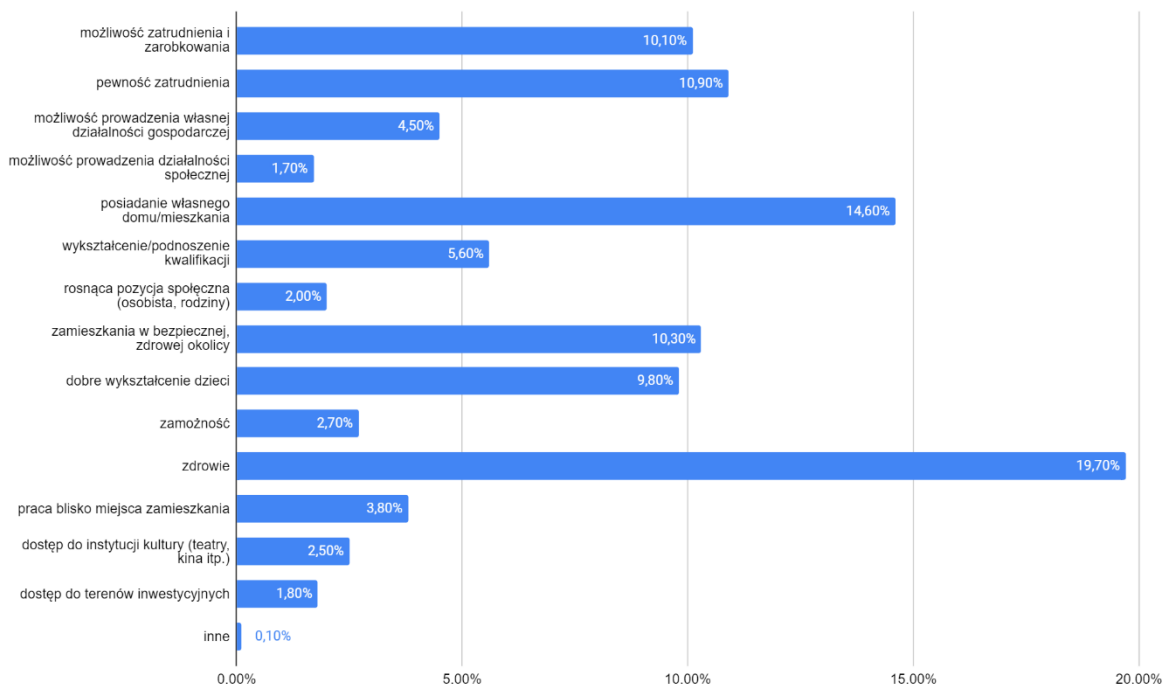
Niejako w zestawieniu z obszarami, które wymagają wsparcia samorządu, poproszono osoby biorące udział w badaniu o wskazanie również obszarów, które są dla nich w życiu szczególnie ważne. Respondenci, podobnie jak w poprzednim przypadku, mogli udzielić maksymalnie 3 odpowiedzi. Wyboru mogli dokonać z gotowej kafeterii (14 pozycji), lub wybrać odpowiedź „inne” i wskazać obszar lub kwestię nie ujętą w kafeterii. Co interesujące, wśród 1092 udzielonych odpowiedzi znalazła się tylko jedna odpowiedź „inne”. Za najważniejsze w życiu uznane zostało zdrowie (aż 56,3 % obserwacji). Odpowiedź ta zbiega się z obszarem który został wskazany jako najbardziej wymagający wsparcia samorządu. Należy też przypomnieć, że problem dostępności do usług medycznych, jest też jedną z niewielu kwestii, które na terenie gminy są oceniane negatywnie.

Odpowiedzi			
	Liczba odpowiedzi	Procent	Procent obserwacji
możliwość zatrudnienia i zarobkowania	110	10,10%	28,80%
pewność zatrudnienia	119	10,90%	31,20%
możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej	49	4,50%	12,80%
możliwość prowadzenia działalności społecznej	19	1,70%	5,00%
posiadanie własnego domu/mieszkania	159	14,60%	41,60%
wykształcenie/podnoszenie kwalifikacji	61	5,60%	16,00%
rosnąca pozycja społeczna (osobista, rodziny)	22	2,00%	5,80%
zamieszkania w bezpiecznej, zdrowej okolicy	112	10,30%	29,30%
dobre wykształcenie dzieci	107	9,80%	28,00%
zamożność	29	2,70%	7,60%
zdrowie	215	19,70%	56,30%
praca blisko miejsca zamieszkania	42	3,80%	11,00%
dostęp do instytucji kultury (teatry, kina itp.)	27	2,50%	7,10%
dostęp do terenów inwestycyjnych	20	1,80%	5,20%
inne	1	0,10%	0,30%
Ogółem	1092	100,00%	285,90%

Rysunek 22. Kwestie szczególnie ważne w życiu mieszkańców gminy Słupsk.

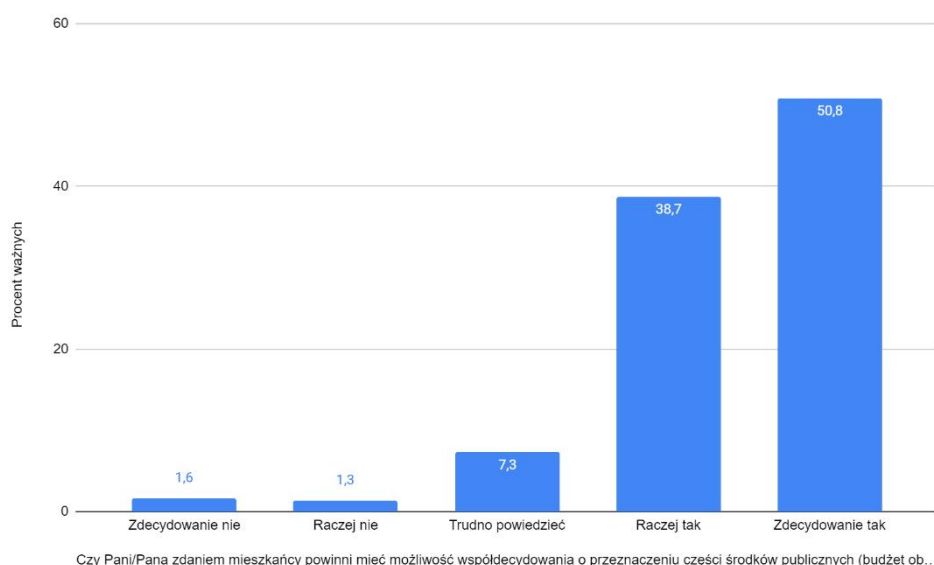
Jako drugi z obszarów szczególnie ważnych w życiu respondentów, uznane zostało posiadanie własnego domu lub mieszkania (41,6% obserwacji) oraz pewność zatrudnienia (wskazane przez 31,2% osób objętych badaniem). Kolejną wskazaną kwestią, jest zamieszkanie w bezpiecznej, zdrowej okolicy (29,3%), możliwość zatrudnienia i zarobkowania (28,8%) oraz dobre wykształcenie dzieci (28% obserwacji). Warto zauważyć, że podobnie jak w przypadku pytania o obszary wymagające wsparcia samorządu, tak i w tym przypadku, stosunkowo mało wskazań otrzymała odpowiedź dotycząca możliwości prowadzenia działalności społecznej (5% obserwacji i 1,7% wszystkich odpowiedzi).

Jak wspomniano już wcześniej, rozkłady częstości występowania poszczególnych odpowiedzi można interpretować na dwa sposoby. Po pierwsze można wskazać % wszystkich obserwacji oraz ilu respondentów udzieliło danej odpowiedzi. Po drugie, można wskazać udział procentowy danego wskazania wśród wszystkich odpowiedzi (ponieważ każdy z respondentów mógł udzielić kilku odpowiedzi). Poniżej zamieszczono wykres, obrazujący rozkład wszystkich udzielonych odpowiedzi na pytanie, dotyczące najważniejszych kwestii w życiu respondentów.

Rysunek 23. Najważniejsze kwestie w życiu respondentów (% odpowiedzi).

Ostatnią kwestią, która mieści się w kategorii oczekiwań mieszkańców gminy Słupsk (a która została podjęta w ramach przeprowadzonych badań), jest pytanie o możliwość współdecydowania mieszkańców o wydatkowaniu środków publicznych. Pytanie to sprawdza się do oceny przydatności funduszy sołeckich lub różnych form funduszy obywatelskich. Tak jak ma to miejsce w wielu podobnych badaniach, zdecydowana większość respondentów opowiedziała się za tym, że mieszkańcy powinni mieć możliwość współdecydowania o przeznaczeniu części środków publicznych. Odpowiedzi „Raczej tak” i „Zdecydowanie tak” udzieliło w tym przypadku blisko 90% badanych.

Rysunek 24. Możliwość współdecydowania przez mieszkańców.

OCENA POTENCJAŁU GMINY SŁUPSK

Jednym z podstawowych założeń badań prowadzonych w procesie tworzenia dokumentów strategicznych, jest chęć rozpoznania postaw i przekonań mieszkańców, zarówno w stosunku do perspektyw rozwojowych, jak i barier, które mogą ten rozwój zahamować. Analizowane w tym dokumencie badania, miały za zadanie zdiagnozować również mocne i słabe strony gminy Słupsk oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju tego terenu. Osoby biorące udział w badaniu, zostały więc poproszone o wskazanie szans, zagrożeń, mocnych i słabych stron. Każdy z respondentów mógł udzielić dowolnej liczby odpowiedzi. Respondenci nie otrzymali kafeterii gotowych wskazań, więc wszystkie podane czynniki były tylko i wyłącznie przekonaniem osób, biorących udział w badaniu.

ZAGROŻENIA I POTENCJAŁ ROZWOJOWY

Odpowiedzi na pytania otwarte pociągają za sobą konieczność kategoryzacji, uzyskanych odpowiedzi oraz ryzyko uzyskania bardzo dużej liczby odrębnych wskazań. W trakcie omawianego badania, mieszkańcy gminy Słupsk zostali poproszeni o wskazanie największych szans rozwojowych dla gminy Słupsk. Nie sugerowano respondentom odpowiedzi i w związku z tym nie informowano ich również, że szanse i zagrożenia są czynnikami o charakterze zewnętrznym. Poniżej umieszczono dwa zestawienia, dotyczące największych szans rozwojowych. Pierwsze zawiera wskazania, które w trakcie badań zostały powtórzone przynajmniej przez pięciu respondentów (1,7% próby). Drugie, to zestawienie wszystkich innych odpowiedzi, które powtarzały się incydentalnie lub były jednostkowymi wskazaniami.

Największe szanse rozwojowe			
	liczba odpowiedzi	% odpowiedzi	% obserwacji
tereny inwestycyjne	71	17,20%	24,00%
inwestycje	34	8,20%	11,50%
położenie geograficzne	22	5,30%	7,40%
rozwój turystyki	21	5,10%	7,10%
rozwój infrastruktury drogowej	21	5,10%	7,10%
internet światłowodowy	21	5,00%	7,10%
maszt 5g	19	4,60%	6,40%
promocja gminy	16	3,80%	5,40%
rozwój budownictwa mieszkalnego	15	3,60%	5,10%
inwestycje w młodzież	14	3,50%	4,80%
tereny przeznaczone na budownictwo mieszkaniowe	13	3,10%	4,40%
Unia europejska (środki finansowe)	13	3,10%	4,40%
tereny handlowe	13	3,10%	4,40%
rozwój przedsiębiorczości	13	3,20%	4,40%
rozwój transportu publicznego	11	2,70%	3,70%
pozyskiwanie inwestorów	10	2,40%	3,40%
tworzenie miejsc pracy	10	2,40%	3,40%
rozwój produkcji pozarolniczej	7	1,70%	2,40%
zaangażowanie mieszkańców	7	1,70%	2,40%
rozwój produkcji pozarolniczej	7	1,70%	2,40%
rozwój produkcji pozarolniczej	7	1,70%	2,40%
Budżet gminy	5	1,20%	1,70%
wzrost zainteresowania mieszkaniem przy aglomeracji	5	1,20%	1,70%
rolnictwo ekologiczne	5	1,20%	1,70%
właściwe zarządzanie	5	1,20%	1,70%
ochrona środowiska	5	1,20%	1,70%

Tabela 4. Największe szanse rozwojowe gminy Słupsk.

Za największe szanse rozwojowe mieszkańcy uznali „tereny inwestycyjne” (24% badanych) oraz realizowane „inwestycje” (11,5%). Kolejnymi wskazaniami było położenie geograficzne (7,4%) oraz rozwój turystyki (7,1%). Za szansy rozwojowe respondenci uznali też rozwój infrastruktury drogowej (7.1%), rozwój internetu światłowodowego (7.1%) i budowę masztów 5G (6,4%). Te dwa ostatnie wskazania można generalnie traktować jako jedną kategorię, którą można zamknąć w stwierdzeniu „rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej”. Gdyby stworzyć taką kategorię, to zajmowałaby ona drugie miejsce na powyższej liście, ponieważ łącznie wskazało ją 13,5% badanych.

Największe szanse rozwojowe – inne.			
	% odpowiedzi	% obserwacji	% obserwacji
wsparcie bezrobotnych	4	1,00%	1,40%
rozwój usług	4	1,00%	1,40%
pole golfowe	4	1,00%	1,40%
tarcza antyrakietowa	3	0,70%	1,00%
gazyfikacja	3	0,70%	1,00%
kawiarnia/klub	3	0,70%	1,00%
tworzenie żłobków i przedszkoli	2	0,50%	0,70%
OZE	2	0,50%	0,70%
rozwój infrastruktury kolejowej	2	0,50%	0,70%
edukacja	1	0,20%	0,30%
rozwój usług społecznych	1	0,20%	0,30%
tanie mieszkania na wynajem	1	0,20%	0,30%
korty tenisowe	1	0,20%	0,30%

Tabela 5. Szanse rozwojowe gminy Słupsk - inne

Poza wskazanymi w pierwszym zestawieniu 26 wskazaniami, respondenci udzielili jeszcze kilku innych odpowiedzi. Wszystkie zostały umieszczone w tabeli 5.

Wraz z identyfikacją szans rozwojowych, poproszono osoby biorące udział w badaniu o wskazanie dowolnej liczby czynników, które należy traktować jako zagrożenia. Respondenci udzielili łącznie 330 odpowiedzi, wśród których najczęściej wskazywane były zagrożenia takie jak ; wchłonięcie gminy przez miasto Słupsk (10,8% obserwacji), wyjazdy młodych (8,1%), brak dostępu do internetu światłowodowego (7,4%), słaba promocja gminy (6,3%), władze centralne (5,9%) oraz zadłużenie i złe zarządzanie budżetem (5,6%).

Zagrożenia dla Gminy Słupsk			
	liczba odpowiedzi	% odpowiedzi	% obserwacji
połączenie z miastem Słupsk (wchłonięcie)	29	8,80%	10,80%
wyjazdy młodych	22	6,70%	8,10%
brak światłowodu	20	6,10%	7,40%
słaba promocja gminy	17	5,10%	6,30%
władze centralne (PIS)	16	4,80%	5,90%
zadłużenie/kredyty/złe zarządzanie budżetem	15	4,50%	5,60%
bezrobocie	14	4,20%	5,20%
Zanieczyszczenie środowiska	14	4,10%	5,20%
brak pieniędzy pochodzących z funduszy zewnętrznych	13	3,90%	4,80%
konkurencja z miastem Słupsk	11	3,30%	4,10%

brak inwestycji	11	3,30%	4,10%
tarcza antyrakietowa	11	3,30%	4,10%
brak współdziałania z mieszkańcami	10	3,00%	3,70%
słaba infrastruktura drogowa	8	2,40%	3,00%
Brak zasięgu 5g	8	2,40%	3,00%
ZGK	7	2,10%	2,60%
budowa zakładów niebezpiecznych dla środowiska naturalnego	12	3,60%	4,40%
covid	6	1,80%	2,20%
złe zarządzanie	6	1,80%	2,20%
starzejące się społeczności	6	1,80%	2,20%
budownictwo wielorodzinne	6	1,80%	2,20%
napływ ludności miejskiej	6	1,80%	2,20%
brak kompetencji urzędników	5	1,50%	1,90%
zbyt wolny rozwój sieci dróg (w porównaniu do szybkiego rozwoju budownictwa)	5	1,50%	1,90%
skupienie się tylko na budownictwie mieszkaniowym	4	1,20%	1,50%
duże ceny działek	4	1,20%	1,50%
dopalacze i narkotyki	4	1,20%	1,50%
zmiana wójta	3	0,90%	1,10%
skażenie odwysypiskowe	3	0,90%	1,10%
brak możliwości rozwoju dla młodzieży	3	0,90%	1,10%
mała ilość terenów pod budownictwo mieszkaniowe	3	0,90%	1,10%
biurokracja	3	0,90%	1,10%
problem z dojazdami	3	0,90%	1,10%
ograniczenie samorządności	3	0,90%	1,10%
przeinwestowanie	2	0,60%	0,70%
zmiany klimatyczne	2	0,60%	0,70%
brak aktywności samorządu	2	0,60%	0,70%
korupcja	2	0,60%	0,70%
nienawiść międzyludzka	2	0,60%	0,70%
brak drogi ekspresowej	2	0,60%	0,70%
brak przedszkoli i żłobków	2	0,60%	0,70%
brak mieszkań	1	0,30%	0,40%
brak rozwiniętej infrastruktury sportowej	1	0,30%	0,40%
farma wiatrowa	1	0,30%	0,40%
niski poziom nauczania szkoła	1	0,30%	0,40%
długoletnie kadencje	1	0,30%	0,40%
Ogółem	330	100,00%	122,20%

Tabela 6 Zagrożenia dla rozwoju gminy Słupsk

Słabe i mocne strony gminy Słupsk

W procesie opracowania dokumentów strategicznych, szczególnie ważnym elementem planowania jest umiejętność zdiagnozowania i „marginalizacji” słabych stron oraz wykorzystania atutów w postaci mocnych stron danego obszaru. Rozpoznanie wszystkich zjawisk, które mają negatywny wpływ na procesy rozwojowe, zostało w prezentowanych badaniach sprowadzone do wskazania przez respondentów słabych stron.

W trakcie badań zebrano 320 wskazań „słabych stron” gminy Słupsk, które zostały połączone w 52 kategorie. Najczęściej przytaczane przez respondentów, to „stan i organizacja dróg” (13,7% obserwacji), słaba komunikacja publiczna (12,6%), brak łącza światłowodowego (10,3%) oraz promocja gminy (9,5%). Wśród kategorii, które zostały zidentyfikowane jako słabe strony, należy wspomnieć jeszcze o opiece zdrowotnej, która już pojawiła się w tym kontekście kilka razy oraz słabej komunikacji władzy lokalnej z mieszkańcami.

Słabe strony Gminy Słupsk			
	liczba odpowiedzi	% odpowiedzi	% obserwacji
Stan i organizacja dróg	36	11,30%	13,70%
Słaba komunikacja publiczna/transport zbiorowy	33	10,30%	12,60%
Brak światłowodu	27	8,40%	10,30%
Promocja gminy	25	7,80%	9,50%
Opieka zdrowotna	17	5,30%	6,50%
Brak/słaba komunikacja władza lokalna - mieszkańcy	13	4,10%	5,00%
Brak infrastruktury telekomunikacyjnej	10	3,10%	3,80%
Brak atrakcji turystycznych	9	2,80%	3,40%
Sieć gazowa	8	2,50%	3,10%
Niski poziom zaangażowania mieszkańców	8	2,50%	3,10%
Nie branie pod uwagę potrzeb mieszkańców	8	2,50%	3,10%
Sąsiedztwo tarczy antyrakietowej	7	2,20%	2,70%
Brak przystanków autobusowych	6	1,90%	2,30%
Urząd gminy i jego obsługa	6	1,90%	2,30%
Wysoka stawka opłaty za śmieci	6	1,90%	2,30%
Zbyt mała ilość żłobków i przedszkoli	6	1,90%	2,30%
Brak oferty dla osób młodych	6	1,90%	2,30%
Brak nadzoru nad spółką komunalną	6	1,90%	2,30%
Bezrobocie	5	1,60%	1,90%
Korki	5	1,60%	1,90%
Koszty usług komunalnych	5	1,60%	1,90%
Złe gospodarowanie budżetem	5	1,60%	1,90%
Zbyt wysokie podatki	5	1,60%	1,90%
Mało dofinansowań	4	1,30%	1,50%
Nierównomierny rozwój poszczególnych miejscowości	4	1,30%	1,50%
Małe wykorzystanie OZE	3	0,90%	1,10%
Brak atrakcyjnych miejsc pracy w pobliżu	3	0,90%	1,10%
Bliskość Słupska	3	0,90%	1,10%
Rozwój usług społecznych	3	0,90%	1,10%

Wyjeżdżająca młodzież	3	0,90%	1,10%
Opieka społeczna	2	0,60%	0,80%
Estetyka niektórych wiosek	2	0,60%	0,80%
Brak wsparcia małych i średnich firm	2	0,60%	0,80%
Brak możliwości rozwoju	2	0,60%	0,80%
Zwalczanie nałogów u mieszkańców	2	0,60%	0,80%
Słaby zasięg telefonów	2	0,60%	0,80%
Edukacja	2	0,60%	0,80%
Straż gminna	2	0,60%	0,80%
Sport	2	0,60%	0,80%
Rolnictwo	2	0,60%	0,80%
OSP Strzelinko	2	0,60%	0,80%
Brak małej przedsiębiorczości	2	0,60%	0,80%
Wysypisko odpadów	1	0,30%	0,40%
Dziki wysypiska śmieci	1	0,30%	0,40%
Opieka nad starszymi mieszkańcami	1	0,30%	0,40%
Patologie społeczne	1	0,30%	0,40%
Mało terenów pod inwestycje	1	0,30%	0,40%
Jakość usług komercyjnych	1	0,30%	0,40%
Brak mieszkań komunalnych	1	0,30%	0,40%
Niektórzy urzędnicy	1	0,30%	0,40%
Budowa mączkarni	1	0,30%	0,40%
Rada Gminy	1	0,30%	0,40%
Ogółem	320	100,00%	122,10%

Tabela 7 Słabe strony gminy Słupsk

Pewne potwierdzenie wcześniejszych ustaleń, uzyskujemy po zestawieniu odpowiedzi na pytanie o mocne strony gminy Słupsk. Wśród 361 udzielonych wskazań znalazło się 36 kategorii. Zdecydowanie najliczniejszą z nich (najwięcej wskazań osób biorących udział w badaniu) stanowi położenie (18,5% obserwacji) oraz położenie blisko Słupska (15,7%). Jeżeli potraktujemy te dwie odpowiedzi za zbliżone do siebie i zamknijemy w kategorii „położenie”, to otrzymamy aż 100 odpowiedzi i 34,2% wszystkich obserwacji. Według respondentów jest to zdecydowanie najmocniejsza strona gminy Słupsk. Kolejnym wskazaniem są tereny inwestycyjne (14% obserwacji) oraz inwestycje i zarządzanie gminą – odpowiednio 9,2% i 5,4% obserwacji.

Mocne strony Gminy Słupsk			
	liczba odpowiedzi	% odpowiedzi	% obserwacji
położenie (stwierdzenia ogólne)	54	15,00%	18,50%
położenie blisko słupska	46	12,70%	15,70%
tereny inwestycyjne	41	11,40%	14,00%
inwestycje	27	7,50%	9,20%
zarządzanie	16	4,50%	5,40%
potencjał mieszkańców	15	4,20%	5,10%
infrastruktura	13	3,60%	4,40%
promocja	13	3,60%	4,40%
możliwość znalezienia zatrudnienia	13	3,60%	4,40%
władze gminy	12	3,40%	4,00%
dobry stan środowiska	10	2,80%	3,40%
szkoły	10	2,80%	3,30%

estetyka gminy	9	2,50%	3,10%
turystyka	8	2,20%	2,70%
atrakcyjność dostępu do morza	7	1,90%	2,40%
infrastruktura drogowa	7	1,90%	2,40%
komunikacja gminy z mieszkańcami	6	1,70%	2,00%
opieka społeczna	5	1,40%	1,70%
szybki rozwój gminy	5	1,40%	1,70%
baza w Redzikowie	5	1,40%	1,70%
pozyskiwane dotacje zewnętrzne	4	1,10%	1,40%
występowanie silnej sfery biznesu	4	1,10%	1,40%
sytuacja finansowa gminy	4	1,10%	1,40%
rozwój kultury	3	0,80%	1,00%
wysokość podatków	3	0,80%	1,00%
cisza i spokój	3	0,80%	1,00%
inwestycje w szkoły i przedszkola	3	0,80%	1,00%
rozwój handlu	3	0,80%	1,00%
poczucie bezpieczeństwa	2	0,60%	0,70%
łódzisko	2	0,60%	0,70%
rozwiązywanie potrzeb mieszkańców	2	0,60%	0,70%
wykształceni mieszkańcy	2	0,60%	0,70%
KGW	1	0,30%	0,30%
działalność kulturalna	1	0,30%	0,30%
poczucie bezpieczeństwa	1	0,30%	0,30%
rolnictwo	1	0,30%	0,30%
Ogółem	361	100,00%	123,20%

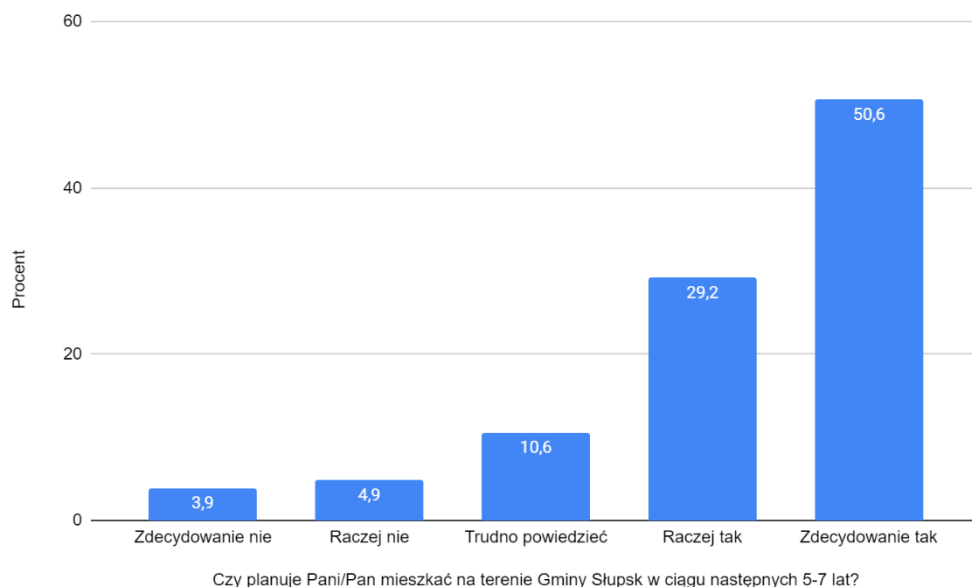
Tabela 8 Mocne strony gminy Słupsk.

PRZYWIĄZANIE DO MIEJSCA I TOŻSAMOŚĆ LOKALNA

Definiowanie przynależności i próba odpowiedzi na pytanie o to *kim jestem?*, są nierozdzielnie związane z pytaniem *skąd jestem?* Związek człowieka z konkretnym miejscem jest niepodważalny. Jest tak, bez względu na to czy będziemy odnosić się do zależności emocjonalnych, społecznych czy geograficznych³. Zewnętrzne cechy grupy mogą w pewnym stopniu określać jej odmienność i definiować przynależność. W analizach mających na celu określenie stopnia „związania” jednostek z miejscem i grupą, ważniejsze są jednak wskaźniki o charakterze wewnętrznym, czyli subiektywne odczucia i oceny. Na potrzeby niniejszego raportu, poproszono respondentów o udzielenie odpowiedzi na kilka pytań, które można sprowadzić do próby oceny przywiązania osób badanych do miejsca, w którym mieszkają.

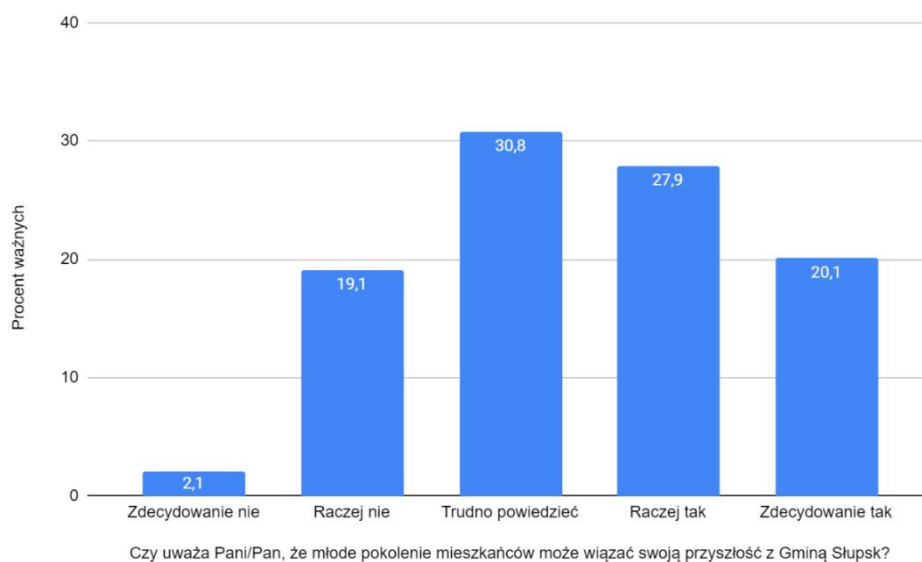
Pierwszym z nich jest pytanie o to, czy respondenci wiążą swoją najbliższą przyszłość z gminą Słupsk. Jak obrazuje to poniższy wykres, aż 50,6% osób badanych deklaruje, że zdecydowanie wiąże swoją przyszłość z gminą Słupsk. Kolejne 29,2% odpowiedzi, to wskazania na „Raczej tak”. Łącznie daje to blisko 80% pozytywnych stwierdzeń. Brak chęci pozostania na terenie gminy Słupsk deklaruje zaledwie 8,8% osób mieszkańców biorących udział w badaniu.

³ Jolanta Muszyńska, *Zachowania obywatelskie a świadomość przynależności do miejsca*, w: Ewa Jarosz (red.) *Pedagogika Społeczna nr 2, Obywatelstwo, Partycypacja, Demokracja*, Warszawa 2016, s. 206.

Rysunek 25. Plany mieszkaniowe mieszkańców w perspektywie 5-7 lat.

Zdecydowanie bardziej zróżnicowany rozkład ma kolejna analizowana zmienna, czyli opinia na temat tego, czy młode pokolenie może wiązać swoją przyszłość z gminą Słupsk. W tym przypadku odpowiedzi się mniej jednorodne. Co prawda, nadal bardzo duża część respondentów udzieliła odpowiedzi twierdzących („Raczej tak” – 27,9%, „Zdecydowanie tak” – 20,1%), ale prawie trzy razy liczniejsza jest kategoria „Trudno powiedzieć”. Liczba osób, która udzieliła odpowiedzi „Zdecydowanie nie” oraz „Raczej nie” stanowi ponad 20% osób badanych.

Rysunek 26. Ocena możliwości powiązania przyszłości najmłodszego pokolenia z terenem gminy Słupsk.

Co interesujące, zarówno w przypadku pytania o chęć pozostania respondentów na terenie gminy Słupsk, jak i w przypadku oceny tego czy młode pokolenie mieszkańców może wiązać przyszłość z terenem gminy Słupsk, istnieją istotne statystycznie zależności z wiekiem osób

badanych. Wraz ze wzrostem wieku osób biorących udział w badaniu, rośnie bowiem chęć pozostania na obszarze gminy. W tym przypadku możemy mówić o umiarkowanej korelacji zmiennych. Korelacja występuje również w przypadku wieku oraz stwierdzeń respondentów, dotyczących faktu czy młode pokolenie mieszkańców może wiązać swoją przyszłość z gminą Słupsk. Związek przyczynowo skutkowy jest jednak słabszy, ale nadal istotny statystycznie. Wraz z wiekiem wzrasta przekonanie osób badanych o tym, że młodzi mieszkańcy gminy Słupsk, mogą wiązać swoją przyszłość z tym terenem.

rho Spearmana		Czy planuje Pani/Pan mieszkać na terenie Gminy Słupsk w ciągu następnych 5-7 lat?	Czy uważa Pani/Pan, że młode pokolenie mieszkańców może wiązać swoją przyszłość z Gminą Słupsk?
Wiek	Współczynnik korelacji	,428**	,207**
	Istotność dwustronna		o
	N	384	383

**Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

Tabela 9. Korelacje pomiędzy wiekiem a chęcią pozostania na terenie gminy.

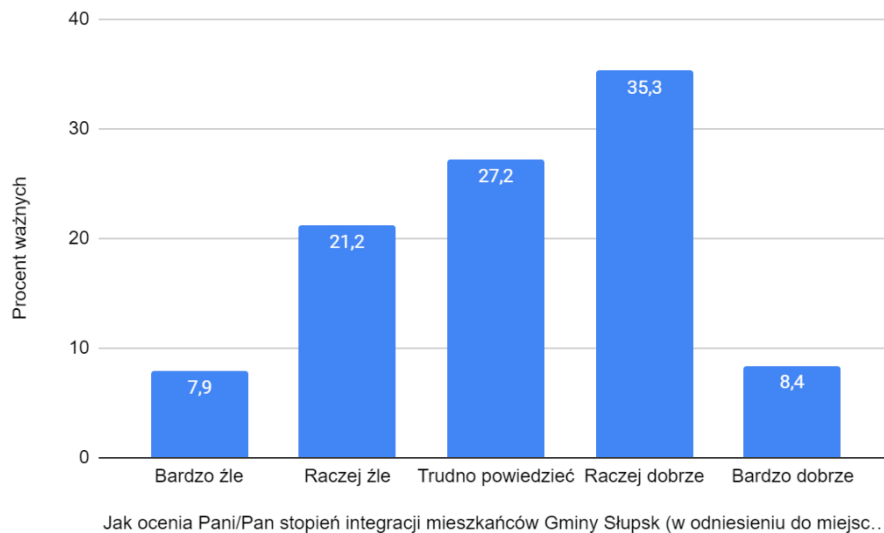
Wartości tej zmiennej powiązane są również z liczbą osób, zamieszkującą w jednym gospodarstwie domowym. W tym przypadku występuje ujemna korelacja, co oznacza, że im mniejsze gospodarstwa domowe, tym mniejsze przywiązanie do terenu gminy i zarazem większa mobilność, którą w tym przypadku trzeba rozpatrywać raczej w kategoriach upatrywania szans rozwojowych na terenie gminy.

rho Spearmana		Czy uważa Pani/Pan, że młode pokolenie mieszkańców może wiązać swoją przyszłość z Gminą Słupsk?
Liczba osób w gospodarstwie domowym	Współczynnik korelacji	-,202**
	Istotność dwustronna	o
	N	383

**Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

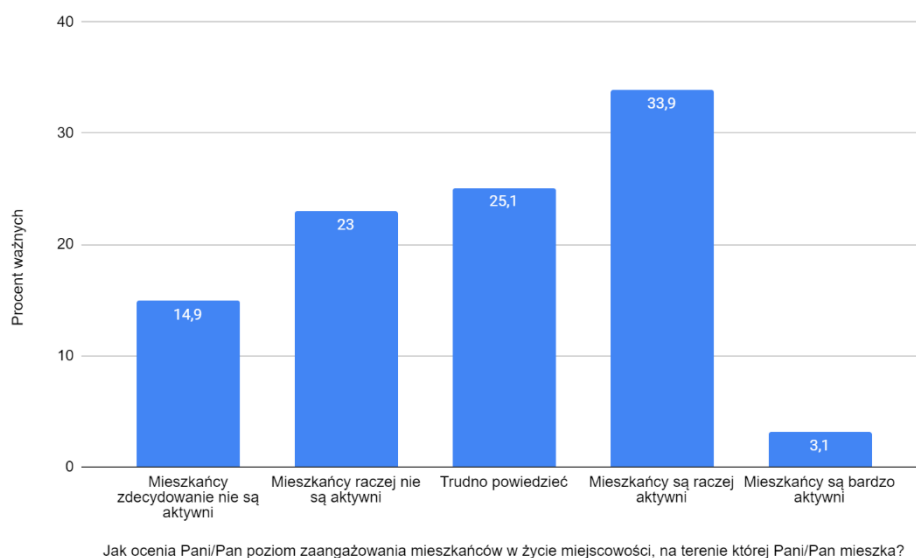
Tabela 10. Korelacja pomiędzy liczbą osób w gospodarstwie domowym a możliwością wiązania przyszłości młodego pokolenia mieszkańców z terenem gminy Słupsk.

W kontekście oceny „przywiązania” jednostek do lokalnej społeczności oraz próby scharakteryzowania samych społeczności, zadano osobom biorącym udział w badaniu, pytania dotyczące subiektywnej oceny stopnia integracji społeczności (mieszkańców miejscowości), w której mieszkają oraz stopnia zaangażowania mieszkańców w życie tej miejscowości. W pierwszym przypadku rozkład procentowy pokazuje, że co prawda duża część badanych uznała, że stopień integracji ocenia „Raczej dobrze” (35,3% odpowiedzi) lub „Bardzo dobrze” (8,4% odpowiedzi), ale ponad 29% badanych udzieliło na to pytanie odpowiedzi negatywnych.

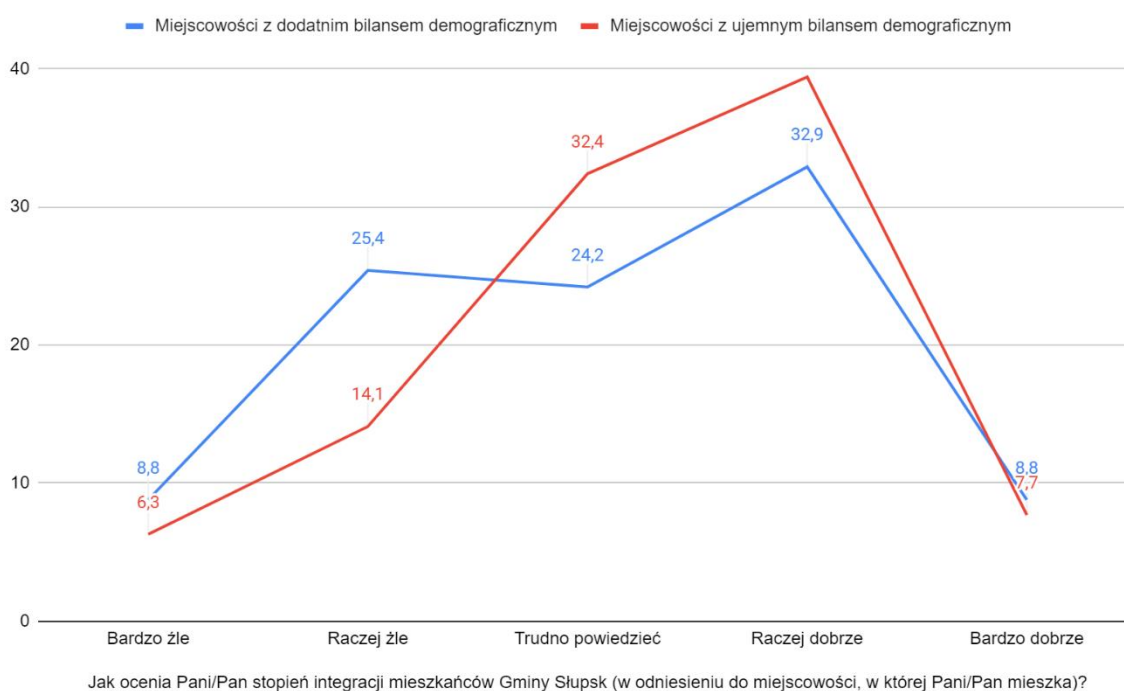
Rysunek 27. Ocena stopnia integracji mieszkańców.

Jeszcze gorzej przez badanych oceniany jest poziom zaangażowania mieszkańców w życie lokalnych społeczności. W tym przypadku, liczba odpowiedzi oceniających pozytywnie aktywność mieszkańców, jest prawie taka sama, jak liczba mieszkańców oceniających tą aktywność negatywnie. Warto jednak zaznaczyć, że aż co czwarty badany miał problem z udzieleniem odpowiedzi na to pytanie.

Rysunek 28. Ocena poziomu zaangażowania mieszkańców w życie publiczne.

Warto zwrócić uwagę, że istnieją pewne różnice w ocenach stopnia integracji, w odniesieniu do charakteru miejscowości, w której mieszkają respondenci. Okazuje się, że mieszkańcy miejscowości o rosnącej liczbie mieszkańców⁴, gorzej oceniają stopień integracji mieszkańców.

Rysunek 29. Stopień integracji mieszkańców a bilans demograficzny poszczególnych miejscowości.

Na ocenę stopnia integracji i poziomu aktywności mieszkańców wpływa jednak, nie tylko dynamika rozwoju poszczególnych miejscowości, ale także liczba mieszkańców. Jak obrazuje to poniższa tabela, istnieje ujemna korelacja pomiędzy wielkością miejscowości, z której pochodzili respondenci, a oceną stopnia integracji i poziomu zaangażowania mieszkańców.

Tabela 11. . Korelacja wielkości miejscowości zamieszkania i stopnia integracji oraz poziomu zaangażowania mieszkańców.

rho Spearmana		Jak ocenia Pani/Pan stopień integracji mieszkańców Gminy Słupsk (w odniesieniu do miejscowości, w której Pani/Pan mieszka)?	Jak ocenia Pani/Pan poziom zaangażowania mieszkańców w życie miejscowości, na terenie której Pani/Pan mieszka?
Wielkość miejscowości zamieszkania	Współczynnik korelacji	-,201**	-,226**
	Istotność dwustronna	o	o
	N	382	383

**Korelacja jest istotna na poziomie 0.01 (dwustronnie).

⁴ W trakcie analiz dokonano podziału wszystkich miejscowości na te, które posiadają dodatni bilans demograficzny oraz te, które posiadają bilans ujemny. Kategoryzację oparto o dane statystyczne z ostatnich 10 lat.

Zależności, które występują między tymi zmiennymi pokazują, że wraz ze wzrostem wielkości miejscowości maleje stopień integracji mieszkańców oraz poziom ich zaangażowania w życie tej miejscowości. Wskazana zależność nie jest silna, ale występuje i jest istotna statystycznie.

Wnioski z warsztatów i spotkań konsultacyjnych

Proces konsultacji społecznych, niezbędnych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Słupsk, przypadł na okres dużych ograniczeń, wynikających z obowiązującego stanu pandemii. Zagrożenie koronawirusem i wynikające z niego ograniczenia w przemieszczaniu się, bezpośrednich spotkaniach i organizowaniu zgromadzeń, w dużym stopniu skomplikowały kwestie realizacji warsztatów oraz spotkań konsultacyjnych. Sytuacja ta spowodowała, że duży ciężar diagnostyczny został przeniesiony na prowadzone ilościowe badania ankietowe. W ujęciu diagnostycznym, reprezentatywność typologiczna przeprowadzonych badań ankietowych, dała też zdecydowanie większą szansę na zebranie opinii od bardzo zróżnicowanej grupy mieszkańców, często nie angażujących się na co dzień w życie społeczne i nie wygłaszających swoich opinii i przekonań.

Przeprowadzenie szeroko zakrojonych badań ilościowych, nie mogło jednak wyeliminować prac w grupach roboczych oraz grupach eksperckich. W trakcie opracowywania diagnozy społecznej i gospodarczej oraz przed rozpoczęciem badań ankietowych, odbyły się robocze spotkania z przedstawicielami Urzędu Gminy Słupsk. Bezpośrednio po zakończeniu badań ankietowych, zorganizowano także dwa trzygodzinne spotkania konsultacyjne. Pierwszą grupę stanowili przedstawiciele poszczególnych sołectw i miejscowości (radni, sołtysi). Druga grupa została potraktowana jako grupa ekspercka. Do prac w ramach tych warsztatów zaproszono urzędników, kierowników jednostek gminnych oraz ekspertów w różnych dziedzinach.

Po opracowaniu diagnozy społecznej oraz całościowego raportu z konsultacji społecznych, zostało zorganizowane ostatnie spotkanie konsultacyjne, mające na celu omówienie przeprowadzonych analiz oraz zgłoszenie uwag i poprawek.

SPOTKANIA KONSULTACYJNE (OPRACOWANIE ANALIZY SWOT)

Charakter spotkań konsultacyjnych został podporządkowany prezentacji, przedstawionej diagnozy społeczno-gospodarczej gminy oraz częściowych wyników badań ankietowych (zwłaszcza dotyczących oceny poszczególnych aspektów życia na terenie gminy Słupsk oraz kafeterii uzyskanych odpowiedzi, diagnozujących szanse, zagrożenia, mocne i słabe strony gminy). W trakcie spotkań konsultacyjnych, uczestnicy weryfikowali oraz komentowali wyniki badań. Weryfikacji zostały poddane przede wszystkim różnorodne zewnętrzne i wewnętrzne czynniki rozwojowe oraz czynniki spowalniające rozwój gminy Słupsk. Na podstawie elementów diagnozy, wyników badań oraz zebranych uwag, uczestnicy spotkań konsultacyjnych stworzyli zestaw analiz, które złożyły się na projekt analizy SWOT. Szczególnie istotne okazały się uwagi, dotyczące kwestii związanych ze stopniem integracji lokalnych społeczności, rozwojem terenów inwestycyjnych oraz kwestiami związanymi z rozwojem infrastruktury. Problemy, które w trakcie badań ilościowych zostały jedynie zasygnalizowane, w trakcie spotkań konsultacyjnych zostały dokładnie omówione. Ustalenia warsztatowe, wyniki badań ankietowych oraz analizy danych zastanych posłużyły do stworzenia projektu analizy SWOT.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Zarówno badania ankietowe, jak i spotkania warsztatowe zaowocowały szeregiem wniosków oraz rekomendacji, które zostały wykorzystane zarówno w przygotowaniu analizy SWOT, jak i opracowaniu wizji gminy Słupsk oraz celów strategicznych i celów szczegółowych, będących centralnym punktem opracowanych założeń strategicznych.

Wnioski:

- Poszczególne społeczności na terenie gminy charakteryzują się relatywnie niskim stopniem integracji i zaangażowania społecznego (im mniejsza miejscowość, tym większy stopień integracji i zaangażowania)
- Małe zaangażowanie społeczne widoczne jest też w niewielkiej potrzebie mieszkańców do aktywnego działania w ramach podmiotów III sektora.
- Teren gminy można podzielić na dwa rodzaje obszarów. Pierwszy stanowią miejscowości o dużym potencjale wzrostu liczby mieszkańców, drugi to miejscowości o ujemnym bilansie demograficznym i migracyjnym. Podział ten różnicuje też postrzeganie niektórych kwestii społecznych oraz gospodarczych.
- Na terenie całej gminy mieszkańcy zgłaszają problem dostępności do transportu publicznego.
- Jedną z najbardziej negatywnie ocenianych kwestii i najczęściej sygnalizowanych problemów jest dostępność do usług medycznych na terenie gminy. Problem ten narasta wraz z wiekiem mieszkańców.
- Znaczącym problemem zgłaszanym przez mieszkańców, jest brak lub słabo rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna. Szczególnie często przytaczane są problemy z dostępnością do łączy światłowodowych, problemy z zasięgiem telefonów komórkowych (okolice Redzikowa) oraz brak masztów 5G. W trakcie warsztatów uwidoczniło także problemy z budową takiej infrastruktury.
- W trakcie konsultacji stwierdzono także pewne niedostatki w kwestiach związanych z promocją gminy. O ile aktywność samorządu np. w mediach społecznościowych jest w miarę duża, to skonstruowany przekaz nie trafia do wszystkich odbiorców. Problem sprowadza się do identyfikacji grup odbiorców oraz konstruowania różnorodnych przekazów, które są formą dopasowane do odbiorców.
- Zarówno w trakcie badań, jak i spotkań konsultacyjnych, pojawiła się kwestia zagrożenia dla gminy ze strony miasta Słupsk. Zagrożenie, to sprowadza się do niebezpieczeństwa wchłonięcia części terenów gminy w granice miasta .

Analiza SWOT

Podstawowym narzędziem wykorzystywanym w analizie strategicznej jest Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Analiza ta opiera się na zestawieniu pozytywnych i negatywnych czynników o charakterze zewnętrznym (szans i zagrożeń) oraz czynników rozwojowych o charakterze wewnętrznym, które kategoryzuje się jako mocne i słabe strony. Poniższe zestawienia są wynikiem kategoryzacji dokonanych przez uczestników spotkań konsultacyjnych. O ile w przypadku przeprowadzonych badań ankietowych nie była możliwa ścisła kategoryzacja w oparciu o rozgraniczenia na czynniki o charakterze

zewnątrznym oraz te o charakterze wewnętrznym, o tyle w przypadku spotkań moderatorzy mogli zadbać o właściwe umiejscowienie poszczególnych czynników.

Tabela 12. Analiza SWOT - mocne strony gminy Słupsk

MOCNE STRONY
Położenie geograficzne
Posiadane tereny inwestycyjne
Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Słupska
Położenie blisko morza
Infrastruktura drogowa
Duża liczba realizowanych zadań inwestycyjnych
Duży budżet gminy (duże dochody własne)
Dodatnie wskaźniki demograficzne (rosnąca liczba mieszkańców)
Relatywnie duża liczba miejsc pracy
Doinwestowana baza edukacyjna
Cisza i spokój
Tereny pod budownictwo mieszkaniowe
Rosnący potencjał turystyczny
Infrastruktura sportowo-rekreacyjna
Duże nakłady na kulturę ?
Czyste środowisko

Tabela 13. Analiza SWOT - słabe strony gminy Słupsk

SŁABE STRONY
Słaba komunikacja publiczna (transport zbiorowy)
Nierównomierny rozwój różnych części gminy (gmina dwóch prędkości)
Brak rozpoznawalnej marki gminy
Problem w komunikacji (niedopasowanie form przekazu informacji do kanałów komunikacyjnych i odbiorców)
Brak rozpoznawalnych produktów lokalnych (wydarzenie, produkt, miejsce rozpoznawalne w perspektywie regionu lub Polski)
Słaba infrastruktura telekomunikacyjna
Problem z identyfikacją mieszkańców w miejscu
Mała aktywność społeczna
Słaby dostęp do usług medycznych
Emigracja młodych, wykształconych mieszkańców
Duże oddalenie od dużych ośrodków miejskich (Gdańsk, Szczecin, Poznań)
Starzejące się społeczności
Brak zachęt do rozwoju małej przedsiębiorczości
Ryzyko wchłonięcia terenów gminy Słupsk przez miasto Słupsk

Tabela 14. Analiza SWOT - szanse rozwojowe gminy Słupsk

SZANSE
Systematycznie rosnąca liczba mieszkańców
Oddalenie od dużych aglomeracji
Zjawisko suburbanizacji
Budowa drogi ekspresowej
Możliwość pracy zdalnej (część wykonywanych zawodów nie wymaga mieszkania w dużym mieście)
Rozwój turystyki
Mała konkurencyjność większości okolicznych gmin
Rozwój przedsiębiorczości
Rozwój odnawialnych źródeł energii
Rozwój edukacji i oferty szkół i przedszkoli
Rozwój infrastruktury kulturalnej i sportowej
Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych

Tabela 15. Analiza SWOT - zagrożenia rozwojowe dla gminy Słupsk

ZAGROŻENIA
Konkurencja z miastem Słupsk
Oddalenie od dużych aglomeracji
Niestabilne i często zmieniające się przepisy prawa
Mniejsze środki finansowe z UE (w nowej perspektywie mniejsze o ok 40% środki przeznaczone dla województwa Pomorskiego)
Obciążanie samorządu dodatkowymi zadaniami
Brak rozpoznawalności gminy
Brak identyfikacji z gminą osób przeprowadzających się na jej teren
Konkurencja z ościennymi gminami
Rozwój bazy wojskowej w Redzikowie (ograniczenia wynikające z tego tytułu)
Utrudnienia w budowie i rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej (monopolista)

Uwagi i spostrzeżenia

Okres realizacji konsultacji narzucił pewne ograniczenia i spowodował, że liczba przedsięwzięć konsultacyjnych o charakterze spotkań i warsztatów, musiała zostać zredukowana. Ogromną część materiału analitycznego dostarczyły jednak badania ilościowe, które dzięki kwotowemu charakterowi doboru próby, jej liczebności oraz dużej ilości uzyskanych danych, dostarczyły wielu ważnych i interesujących wniosków. Wraz z przeprowadzoną diagnozą stanu gminy Słupsk oraz analizami o charakterze statystycznym, konsultacje społeczne pozwoliły na przygotowanie wniosków, które posłużyły między innymi do stworzenia syntetycznej analizy SWOT. Ostateczna wersja tej analizy, powstała bowiem w oparciu o dane uzyskane w badaniach ankietowych, stwierdzenia uczestników spotkań konsultacyjnych oraz szereg

danych, wynikających z analizy danych zastanych i wynikających z nich różnorodnych wskaźników.

SPIS TABEL

Tabela 1. Płeć respondentów.	3
Tabela 2. Współwystępowanie negatywnych zjawisk.	15
Tabela 3. Czynniki szczególnie istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Słupsk.	16
Tabela 4. Największe szanse rozwojowe gminy Słupsk.	20
Tabela 5. Szanse rozwojowe gminy Słupsk - inne	21
Tabela 6 Zagrożenia dla rozwoju gminy Słupsk	22
Tabela 7 Słabe strony gminy Słupsk	24
Tabela 8 Mocne strony gminy Słupsk.	25
Tabela 9. Korelacje pomiędzy wiekiem a chęcią pozostania na terenie gminy.	27
Tabela 10. Korelacja pomiędzy liczbą osób w gospodarstwie domowym a możliwością wiązania przyszłości młodego pokolenia mieszkańców z terenem gminy Słupsk.	27
Tabela 11. . Korelacja wielkości miejscowości zamieszkania i stopnia integracji oraz poziomu zaangażowania mieszkańców.	29
Tabela 12. Analiza SWOOT - mocne strony gminy Słupsk	32
Tabela 13. Analiza SWOOT - słabe strony gminy Słupsk	32
Tabela 14. Analiza SWOOT - szanse rozwojowe gminy Słupsk	32
Tabela 15. Analiza SWOOT - zagrożenia rozwojowe dla gminy Słupsk	33

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Płeć respondentów.	4
Rysunek 2. Wiek respondentów.	4
Rysunek 3. Wykształcenie respondentów.	5
Rysunek 4. Wykonywane zajęcia.	5
Rysunek 5. Liczba osób w gospodarstwie domowym.	6
Rysunek 6. Udział przedstawicieli poszczególnych miejscowości w próbie badawczej,	6
Rysunek 7. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Słupsk.	7
Rysunek 8. Zmiana sytuacji materialnej rodzin respondentów.	8
Rysunek 9. Komfort życia mieszkańców gminy Słupsk.	8
Rysunek 10. Ocena warunków mieszkaniowych.	9
Rysunek 11. Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.	9
Rysunek 12. Ocena jakości edukacji na terenie gminy Słupsk.	10

Rysunek 13. Ocena dostępu do usług medycznych na terenie gminy Słupsk.	10
Rysunek 14. Korelacja pomiędzy wiekiem i oceną dostępności do usług medycznych.	11
Rysunek 15. Dostęp do usług medycznych a demografia poszczególnych miejscowości.	11
Rysunek 16. Ocena poszczególnych dziedzin życia	12
Rysunek 17. Ocena aktywności władz samorządowych.	13
Rysunek 18. Jakość obsługi klientów w Urzędzie Gminy Słupsk.	13
Rysunek 19. Natężenie występowania negatywnych zjawisk na terenie gminy Słupsk.	14
Rysunek 20. Związek pomiędzy liczbą osób w gospodarstwie domowym a natężeniem występowania alkoholizmu, przemocy domowej i ubóstwa.	15
Rysunek 21. Obszary wymagające szczególnego wsparcia działań samorządu.	17
Rysunek 22. Kwestie szczególnie ważne w życiu mieszkańców gminy Słupsk.	18
Rysunek 23. Najważniejsze kwestie w życiu respondentów (% odpowiedzi).	19
Rysunek 24. Możliwość współdecydowania przez mieszkańców.	19
Rysunek 25. Plany mieszkaniowe mieszkańców w perspektywie 5-7 lat.	26
Rysunek 26. Ocena możliwości powiązania przyszłości najmłodszego pokolenia z terenem gminy Słupsk.	27
Rysunek 27. Ocena stopnia integracji mieszkańców.	28
Rysunek 28. Ocena poziomu zaangażowania mieszkańców w życie publiczne.	28
Rysunek 29. Stopień integracji mieszkańców a bilans demograficzny poszczególnych miejscowości.	29